

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I

**DẠY TỐT,
HỌC TỐT
LÝ LUẬN
CHÍNH TRỊ**

Ở HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I

theo tư tưởng
HỒ CHÍ MINH

(Xuất bản lần thứ hai)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I

**DẠY TỐT,
HỌC TỐT
LÝ LUẬN
CHÍNH TRỊ**

Ở HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I

theo tư tưởng
HỒ CHÍ MINH

(Xuất bản lần thứ hai)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT
Hà Nội - 2020

ĐẠY TỐT, HỌC TỐT
LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ
ở HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I
theo tư tưởng
HỒ CHÍ MINH

**Biên mục trên xuất bản phẩm
của Thư viện Quốc gia Việt Nam**

Dạy tốt, học tốt lý luận chính trị ở Học viện Chính trị khu vực I theo tư tưởng Hồ Chí Minh. - Xuất bản lần thứ 2. - H. : Chính trị Quốc gia, 2020. - 224tr. ; 15cm

ĐTTS ghi: Học viện Chính trị khu vực I
ISBN 9786045759776

1. Lí luận chính trị 2. Giảng dạy 3. Học tập 4. Tư tưởng Hồ Chí Minh 5. Học viện Chính trị khu vực I

320.071 - dc23

CTH0666p-CIP

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Học tập lý luận chính trị có vai trò rất quan trọng, giúp cán bộ, đảng viên trang bị đầy đủ, toàn diện, có sự hiểu biết sâu sắc tri thức lý luận chính trị; giữ vững bản lĩnh chính trị; củng cố, tăng cường niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng; là cơ sở để cán bộ, đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Nghị quyết số 32-NQ/TW ngày 26/5/2014 của Bộ Chính trị về “Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ lãnh đạo, quản lý” đã khẳng định: “Đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính

trị cho cán bộ lãnh đạo, quản lý là nhiệm vụ quan trọng của Đảng. Mỗi cán bộ lãnh đạo, quản lý phải thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh về học tập suốt đời, học đi đôi với hành, lý luận gắn với thực tiễn, gắn học tập với rèn luyện phẩm chất đạo đức, tư cách người cách mạng”. Tuy nhiên, hiện nay công tác đào tạo lý luận chính trị còn nhiều bất cập, chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ; đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý đào tạo còn hạn chế về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, kinh nghiệm hoạt động thực tiễn; một bộ phận thiếu gương mẫu làm ảnh hưởng tới chất lượng, hiệu quả đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị.

Trong bối cảnh đó, đổi mới nội dung, chương trình đào tạo, nâng cao chất lượng dạy và học cao cấp lý luận chính trị, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên có trình độ chuyên môn cao, có

phẩm chất đạo đức tốt, có tư tưởng chính trị vững vàng là yêu cầu quan trọng và cấp bách, góp phần thực hiện nhiệm vụ đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý các ngành, các cấp đáp ứng yêu cầu xây dựng Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị ngày càng trong sạch, vững mạnh trong giai đoạn hiện nay.

Để thực hiện tốt nhiệm vụ được giao trong tình hình mới, Học viện Chính trị khu vực I, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh phối hợp với Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật tái bản cuốn sách *Dạy tốt, học tốt lý luận chính trị ở Học viện Chính trị khu vực I theo tư tưởng Hồ Chí Minh*. Nội dung cuốn sách tập trung làm rõ các nội dung: Quan điểm, tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về mục đích học lý luận chính trị, nội dung dạy và học lý luận chính trị, yêu cầu đối với người dạy và

người học lý luận chính trị, quản lý dạy và học lý luận chính trị, điều kiện để dạy và học tốt lý luận chính trị theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

Tháng 8 năm 2020

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

LỜI NÓI ĐẦU

Trong bối cảnh hiện nay, tình hình thế giới và khu vực sẽ còn nhiều diễn biến rất phức tạp, ảnh hưởng đến nước ta, tạo ra cả thời cơ và thách thức. Thời cơ, vận hội là: Thế và lực, sức mạnh tổng hợp và uy tín quốc tế của nước ta ngày càng được nâng cao. Tuy nhiên, chúng ta cũng phải đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức, đó là các nguy cơ: tụt hậu xa hơn về kinh tế so với các nước; âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; sự suy thoái về tư tưởng chính

trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong một bộ phận cán bộ, đảng viên; tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí còn phổ biến, v.v..

Trong bối cảnh đó, công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và xây dựng Chính phủ kiến tạo, liêm chính, hành động phục vụ nhân dân đang được đẩy mạnh hơn bao giờ hết. Cùng với đó, việc nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị lên ngang tầm nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, xây dựng, chỉnh đốn Đảng và chính quyền các cấp trở nên cấp bách. Học viện Chính trị khu vực I, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đang trên đà đổi mới, thực hiện quyết liệt yêu cầu của Đảng về đổi mới, nâng cao chất

lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ lãnh đạo, quản lý. Song, để thật sự dạy tốt và học tốt lý luận chính trị, nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý trung, cao cấp đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa có nhiều việc cần phải tập trung làm và phải làm ngay.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là người thầy vĩ đại của cách mạng Việt Nam, người trực tiếp đào tạo, bồi dưỡng nhiều thế hệ cán bộ cho Đảng và Nhà nước ta. Người khẳng định: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, do vậy, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ là công việc gốc của Đảng. Người căn dặn: “Dù khó khăn đến đâu cũng phải *tiếp tục*

*thi đua dạy tốt và học tốt*¹, phải nâng cao hiệu quả đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, nhằm giải quyết các vấn đề do tình hình thế giới và cách mạng nước ta đặt ra.

Nhằm góp phần thực hiện mục tiêu nói trên, đặc biệt là trong việc dạy và học cao cấp lý luận chính trị, Học viện Chính trị khu vực I tổ chức biên soạn và xuất bản cuốn sách: *Dạy tốt, học tốt lý luận chính trị ở Học viện Chính trị khu vực I theo tư tưởng Hồ Chí Minh*.

Cuốn sách đề cập những vấn đề cơ bản cần phải được cán bộ, giảng viên, học viên, viên chức, người lao động của Học

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.15, tr.507.

viện thấu hiểu, quán triệt và đồng tâm nhất trí làm tốt để đảm bảo dạy tốt, học tốt lý luận chính trị. Những nội dung đó là:

I- Mục đích học lý luận chính trị

II- Nội dung dạy và học lý luận chính trị

III- Yêu cầu đối với người dạy lý luận chính trị

IV- Yêu cầu đối với người học lý luận chính trị

V- Quản lý dạy và học lý luận chính trị

VI- Điều kiện dạy và học lý luận chính trị

Mặc dù đã có nhiều cố gắng trong quá trình biên soạn, song cuốn sách chắc chắn

còn những hạn chế, thiếu sót. Rất mong nhận được các ý kiến đóng góp của bạn đọc để cuốn sách được hoàn thiện hơn.

Trân trọng giới thiệu cuốn sách tới các đồng chí và đồng đảo bạn đọc.

I. MỤC ĐÍCH HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

1. Học lý luận chính trị để làm việc

Trong quá trình chuẩn bị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, Hồ Chí Minh đã mở các lớp huấn luyện chính trị cho thanh niên yêu nước Việt Nam và trực tiếp giảng dạy. Người chỉ rõ, muốn làm cách mạng phải học lý luận cách mạng, bởi vì: “Không có lý luận cách mệnh, thì không có cách mệnh vận động... Chỉ có theo lý luận cách mệnh tiền phong. Đảng cách mệnh mới

làm nổi trách nhiệm cách mệnh tiền phong”¹.

Khi trở thành Đảng cầm quyền, để Đảng và cán bộ, đảng viên hoàn thành nhiệm vụ của mình, Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Đảng ta tổ chức trường học lý luận cho cán bộ là để nâng cao trình độ lý luận của Đảng ta đặng giải quyết sự đòi hỏi của nhiệm vụ cách mạng và tình hình thực tế của Đảng ta, để Đảng ta có thể làm tốt hơn công tác của mình, hoàn thành tốt hơn nhiệm vụ cách mạng vĩ đại của mình”².

Người cũng chỉ ra rằng: “Nguyên nhân của bệnh chủ quan là: Kém lý luận, hoặc

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.2, tr.279.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.90.

khinh lý luận, hoặc lý luận suông”¹. Do vậy, việc dạy và học lý luận chính trị phải nhằm làm cho người học nắm vững kiến thức lý luận, có kỹ năng làm việc và thái độ đúng trong tham gia xây dựng, tổ chức nhân dân thực hiện và hoàn thiện chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước ta.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, người dạy và học cốt phải vận dụng được lý luận vào công việc thực tế ở cơ quan, đơn vị, địa phương mình công tác: “Lý luận cốt để áp dụng vào công việc thực tế. Lý luận mà không áp dụng vào thực tế là lý luận suông. Dù xem được hàng ngàn hàng vạn

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.273.

quyển lý luận, nếu không biết đem ra thực hành, thì khác nào một cái hòm đựng sách. Xem nhiều sách để mà loè, để làm ra ta đây, thế không phải là biết lý luận”¹.

Người khẳng định: “Lý luận sở dĩ quan trọng là vì nó dạy ta hành động”². Tức là, việc dạy và học lý luận chính trị ở Trường Đảng phải nhằm mục đích làm cho người học biết cách làm việc tốt hơn, công tác tốt hơn.

Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định rõ nhiệm vụ dạy và học trong Trường Đảng: “Trường Đảng là một trường học để đào tạo những chiến sĩ tiên tiến phấn đấu cho sự nghiệp của giai cấp vô sản. Các đồng chí

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.274.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.7, tr.127.

đều là những cán bộ cốt cán của Đảng. Việc học tập lý luận của các đồng chí không phải nhằm biến các đồng chí thành những người lý luận suông, mà nhằm làm thế nào cho công tác của các đồng chí tốt hơn”¹.

Muốn biết cách để làm việc tốt hơn, công tác tốt hơn thì người học phải nắm được những vấn đề có tính phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin để vận dụng vào giải quyết tốt công việc của mình. Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy rằng, “Không nên học gạo, không nên học vẹt”², mà phải: “Học tập tinh thần của chủ nghĩa Mác - Lênin; học tập lập trường, quan điểm và

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.240

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.402.

phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng lập trường, quan điểm và phương pháp ấy mà giải quyết cho tốt những vấn đề thực tế trong công tác cách mạng của chúng ta”¹.

Người dạy và học lý luận chính trị đều cần có năng lực vận dụng sáng tạo lý luận vào trong thực tiễn công tác để nâng cao chất lượng, hiệu quả công việc của mình. Làm việc có hiệu quả là thước đo cơ bản đối với phẩm chất, tài năng, danh dự và uy tín của mỗi con người, như Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Cán bộ muốn cho xứng đáng, phải làm được việc”².

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.95.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.240.

2. Học lý luận chính trị để làm người

Chủ tịch Hồ Chí Minh định nghĩa: “Chữ người, nghĩa hẹp là gia đình, anh em, họ hàng, bầu bạn. Nghĩa rộng là đồng bào cả nước. Rộng nữa là cả loài người”¹. Người cũng khẳng định: “Nghĩ cho cùng... là vấn đề ở đời và làm người. Ở đời và làm người là phải thương nước, thương dân, thương nhân loại đau khổ bị áp bức. Phải làm sao đóng góp vào việc làm cho nước được độc lập, dân được tự do, hạnh phúc, nhân loại khỏi đau khổ”².

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.130.

2. *Hồ Chí Minh về Nhà nước và pháp luật Việt Nam*, Nxb. Pháp lý, Hà Nội, 1990, tr.174.

Dạy và học làm người là một yêu cầu cốt lõi gắn bó với yêu cầu dạy và học để làm việc. Hơn nữa, làm người tốt quyết định việc trở thành người cán bộ tốt. Còn đối với các nhà giáo, vấn đề dạy làm người là một đòi hỏi cao mà có thực hiện được, thì mới đạt được điều Chủ tịch Hồ Chí Minh mong muốn: Thầy giáo xứng đáng là thầy giáo. Hay như Thủ tướng Phạm Văn Đồng nhấn mạnh: “Thầy phải ra thầy”, có vậy thì “Trò mới ra trò”.

Hồ Chí Minh chỉ ra phương hướng cho việc dạy và học làm người:

Một là, “Các chú dạy cho cán bộ, đảng viên và nhân dân về chủ nghĩa Mác - Lênin, chắc có nhiều người thuộc, nhưng các chú có làm cho mọi người hiểu chủ nghĩa Mác -

Lênin là thế nào không? Theo Bác, hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin tức là cách mạng phân công cho việc gì, làm Chủ tịch nước hay nấu ăn, đều phải làm tròn nhiệm vụ. Không nên đào tạo ra những con người thuộc sách lầu lầu, cụ Mác nói thế này, cụ Lênin nói thế kia, nhưng nhiệm vụ của mình được giao quét nhà lại để cho nhà đầy rác”¹. Lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh rất giản dị, gần gũi, nhưng trong sự giản dị đó chứa đựng minh triết về việc phải làm tròn bổn phận làm người của mỗi cán bộ, đảng viên.

Hai là, “Các chú có biết nhân dân ta sống với nhau như thế nào không? *Một*

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.668.

đồng chí trả lời: Thưa Bác, nhân dân ta có câu “tối lửa tắt đèn có nhau”. Đúng là như vậy! Nhân dân ta từ lâu đã sống với nhau có tình có nghĩa như thế. Từ khi có Đảng ta lãnh đạo và giáo dục, tình nghĩa ấy càng cao đẹp hơn, trở thành tình nghĩa đồng bào, đồng chí, tình nghĩa năm châu bốn biển một nhà. Hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin là phải sống với nhau có tình có nghĩa. Nếu thuộc bao nhiêu sách mà sống không có tình có nghĩa thì sao gọi là hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin được. Đó là điều thứ hai cần phải rõ”¹.

Học để làm người, theo tư tưởng nhân văn Hồ Chí Minh, chính là để có những

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.668.

phẩm chất quý giá như: Biết yêu thương con người; tôn trọng con người; trọng dụng con người, nhất là những người tài đức; khiêm tốn; khoan dung; độ lượng; tất cả vì độc lập, tự do và hạnh phúc của con người.

Làm người, nhất là người cách mạng, phải đủ tài và đủ đức mới làm được việc, trong đó đạo đức là cái gốc. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Học để tu dưỡng đạo đức cách mạng: Có đạo đức cách mạng thì mới hy sinh tận tụy với cách mạng, mới lãnh đạo được quần chúng đưa cách mạng tới thắng lợi hoàn toàn”¹. Cán bộ, đảng viên không có đạo đức thì dù tài giỏi đến mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân. Có

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.370.

đạo đức cách mạng vững vàng, mới có thể đẩy lùi được sự suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống và “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: Việc dạy và học lý luận chính trị phải nhằm nâng cao đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân ở mỗi cán bộ, đảng viên, đồng thời góp phần vào việc xây dựng Đảng về đạo đức, làm cho Đảng ta thật sự trong sạch, vững mạnh, xứng đáng là đảng cầm quyền, đưa sự nghiệp cách mạng đến thắng lợi hoàn toàn.

Bên cạnh đó, dạy và học tập lý luận còn phải nhằm vào việc sửa chữa tư tưởng của người học để đạt tới trình độ cách mạng và

khoa học, tránh những sai lầm. Người chỉ ra rằng: “Hăng hái theo cách mạng, điều đó rất hay. Nhưng tư tưởng chưa thật đúng là tư tưởng cách mạng, vì thế cần phải học tập để sửa chữa cho đúng. Tư tưởng đúng thì hành động mới khỏi sai lạc và mới làm trọn nhiệm vụ cách mạng được”¹.

Để thành người có tư tưởng đổi mới, cách mạng, đúng đắn thì phải đấu tranh, cải tạo, rửa sạch tư tưởng cũ trong mỗi chúng ta. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ ra: “Huấn luyện phải chú trọng việc cải tạo tư tưởng: Huấn luyện thì phải hiểu rõ người học để nâng cao khả năng và tẩy rửa khuyết điểm cho họ. Phải huấn và luyện.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.360.

Huấn là dạy dỗ, luyện là rèn giũa cho sạch những vết xấu xa trong đầu óc”¹. Theo Người, học tập lý luận chính trị còn là “Để phát huy tư tưởng đúng, uốn nắn tư tưởng không đúng. Tư tưởng không đúng, cũng còn có nhiều. Nhưng có một tư tưởng mẹ: Đó là chủ nghĩa cá nhân. Chủ nghĩa cá nhân là trái với chủ nghĩa tập thể. Do chủ nghĩa cá nhân mà đẻ ra các tư tưởng sai lệch khác”².

Học tập tư tưởng Hồ Chí Minh, cán bộ, đảng viên phải cố gắng học tập để tự cải tạo những tư tưởng sai lệch của mình, khắc phục chủ nghĩa cá nhân, tự nâng

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.359.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.10, tr.558.

cao mình lên bằng sự giác ngộ cao về chủ nghĩa xã hội.

Chủ tịch Hồ Chí Minh phân tích: “Cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa đòi hỏi đảng viên và cán bộ phải có lập trường giai cấp vô sản thật vững chắc, giác ngộ về chủ nghĩa xã hội cao; đòi hỏi cán bộ và đảng viên phải rửa sạch ảnh hưởng của những tư tưởng của giai cấp bóc lột, rửa sạch chủ nghĩa cá nhân, rèn luyện chủ nghĩa tập thể”¹.

Theo Người, muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội thành công thì “cán bộ và đảng viên phải khắc phục các bệnh quan liêu và cô độc hẹp hòi để liên hệ chặt chẽ với quần

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.93.

chúng, do đó mà phát huy được đầy đủ tính sáng tạo của hàng triệu quần chúng nhân dân xây dựng chủ nghĩa xã hội, vì chủ nghĩa xã hội chỉ có thể xây dựng được với sự giác ngộ đầy đủ và lao động sáng tạo của hàng chục triệu người”¹.

Trong xây dựng chủ nghĩa xã hội, Đảng cần phải mạnh hơn bao giờ hết, do đó “Phải nâng cao trình độ lý luận chung của Đảng, phải tổ chức học tập lý luận trong Đảng, trước hết là trong những cán bộ cốt cán của Đảng”². Cả người dạy và người học đều: “Phải cố gắng học tập để cải tạo mình, cải tạo tư tưởng của mình, cải tạo con em và

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.93.

giúp vào việc cải tạo xã hội”¹ để xây dựng xã hội mới.

Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, người dạy cũng như người học đều cần phải biết vận dụng lý luận chính trị một cách sáng tạo vào giải quyết tốt công việc hằng ngày của mình; dùng lý luận để cải tạo bản thân mình, tự nâng cao mình lên bằng cách rửa sạch chủ nghĩa cá nhân, rèn luyện chủ nghĩa tập thể, gương mẫu về làm người cho đồng chí, đồng nghiệp cùng làm theo; có phương pháp làm việc khoa học và cách mạng để dẫn dắt con em mình học tập, thực hiện trong cuộc sống, trong công việc;

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.12, tr.266.

tạo ra hiệu ứng, sức lan tỏa từ tấm gương đạo đức và sự thực hành lý luận của mình trong thực tiễn công tác.

Mỗi cán bộ, đảng viên đều cần học tập lý luận chính trị để nâng cao giác ngộ xã hội chủ nghĩa, để biết làm công tác tư tưởng, tự cải tạo và xây dựng chính bản thân mình thành con người mới, đồng thời biết giáo dục, rèn luyện con em, đồng chí, đồng nghiệp và quần chúng dẫn thân vào công cuộc cải tạo xã hội, xây dựng con người Việt Nam hiện đại theo tư tưởng Hồ Chí Minh, thì sự nghiệp đổi mới nhằm xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta mới thắng lợi.

3. Học lý luận chính trị để làm cán bộ

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Cán bộ là cái dây chuyền của bộ máy. Nếu dây chuyền không tốt, không chạy thì động cơ dù tốt, dù chạy toàn bộ máy cũng tê liệt. Cán bộ là những người đem chính sách của Chính phủ, của Đoàn thể thi hành trong nhân dân, nếu cán bộ dở thì chính sách hay cũng không thể thực hiện được”¹.

Để làm cán bộ tốt, cần học lý luận chính trị để củng cố và thêm tin tưởng vào Đảng, vào nhân dân và tương lai của cách mạng. Học lý luận chính trị mới hiểu quy luật phát triển của xã hội, quy luật vận động của cách mạng Việt Nam, do đó

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.68.

mà có niềm tin khoa học vào sự lãnh đạo của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Tin tưởng vào nhân dân. Tin tưởng vào tương lai của dân tộc. Tin tưởng vào tương lai cách mạng. Có tin tưởng thì lúc ra thực hành mới vững chắc, hăng hái, lúc gặp khó khăn mới kiên quyết hy sinh”¹.

Niềm tin vào cách mạng là nhân tố quyết định sự thành công trong sự nghiệp của mỗi cán bộ, đảng viên, cũng như của cách mạng Việt Nam. Chủ tịch Hồ Chí Minh vạch rõ: “Nếu không có niềm tin vô hạn của những người cách mạng vào sự nghiệp cách mạng thì không một cuộc cách mạng nào có thể thành công”². Người cán bộ, đảng viên

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.361.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.12, tr.559.

nếu không có niềm tin thì dễ dẫn tới sa ngã và thất bại. Niềm tin giúp cho cán bộ, đảng viên hăng hái hết mình khi thực thi nhiệm vụ, lúc gặp khó khăn thì kiên quyết phấn đấu, khi cần có thể hy sinh cho sự nghiệp cách mạng của Đảng và tương lai của dân tộc Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh huấn thị: Trong dạy và học lý luận chính trị, cần chú trọng dạy và học phương pháp công tác và cách lãnh đạo.

Trước hết cần phải dạy về phương pháp công tác: “Phải dạy công tác. Ví dụ: về các việc tổng động viên, thi đua ái quốc, thu thuế bằng thóc, v.v. phải giải thích thế nào cho dân hiểu, phải động viên thế nào, sắp đặt công việc thế nào. Việc thắng lợi

ngoại giao vừa rồi, phải xem xét ảnh hưởng đối với ta thế nào, đối với địch thế nào, đối với trong nước thế nào, đối với quốc tế thế nào, làm thế nào để lợi dụng được hết ảnh hưởng của thắng lợi đó. Những việc như thế đều phải dạy cho cán bộ và đồng chí biết”¹.

Không dạy và học lý luận suông. Cần dạy và học về công tác tổ chức, lãnh đạo như Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Huấn luyện lý luận có hai cách:

Một cách là chỉ đem lý luận khô khan nhét cho đầy óc họ. Rồi bày cho họ viết những chương trình, những hiệu triệu rất kêu. Nhưng đối với việc thực tế, tuyên

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.357.

truyền, vận động, tổ chức, kinh nghiệm chỉ nói qua loa mà thôi. Thế là lý luận suông, vô ích.

Một cách là trong lúc học lý luận, phải nghiên cứu công việc thực tế, kinh nghiệm thực tế. Lúc học rồi, họ có thể tự mình tìm ra phương hướng chính trị có thể làm những công việc thực tế, có thể trở nên người tổ chức và lãnh đạo. Thế là lý luận thiết thực, có ích”¹.

Muốn trở nên người tổ chức và lãnh đạo nhân dân thì phải hiểu thế nào là lãnh đạo đúng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khái quát: “*Lãnh đạo đúng nghĩa là:*

1. Phải quyết định mọi vấn đề một cách

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.312.

cho đúng. Mà muốn thế thì nhất định phải so sánh kinh nghiệm của dân chúng. Vì dân chúng chính là những người chịu đựng cái kết quả của sự lãnh đạo của ta.

2. Phải tổ chức sự thi hành cho đúng. Mà muốn vậy, không có dân chúng giúp sức thì không xong.

3. Phải tổ chức sự kiểm soát, mà muốn kiểm soát đúng thì cũng phải có quần chúng giúp mới được”¹.

Hiện nay, theo tư tưởng Hồ Chí Minh thì nội dung, phương pháp dạy và học cao cấp lý luận không thể không chú trọng trau dồi kỹ năng công tác, đặc biệt là phương pháp lãnh đạo, quản lý cho người

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.325-326.

học, để họ có thể trở nên những cán bộ lãnh đạo, quản lý đáp ứng được yêu cầu của sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc ta trong tình hình mới.

4. Học lý luận chính trị để phục vụ Đảng, giai cấp, nhân dân, Tổ quốc và nhân loại

Trong Lời ghi ở trang đầu quyển sổ vàng của Trường Nguyễn Ái Quốc Trung ương, nay là Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ:

“Học để phụng sự Đoàn thể¹,

1. Lúc đó Đảng ta chưa ra hoạt động công khai nên trong các văn bản đều dùng từ “Đoàn thể” để nói về Đảng.

Học để phụng sự giai cấp và nhân dân,
Học để phụng sự Tổ quốc và nhân loại”¹.

Mục đích dạy và học của Trường Đảng là để phụng sự mục đích, lý tưởng của Đảng làm cách mạng lật đổ xã hội cũ, xây dựng xã hội mới vì lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân, Tổ quốc và nhân loại. Như Chủ tịch Hồ Chí Minh phân tích: “Đảng không phải chỉ đại biểu lợi ích của đảng viên, mà đại biểu lợi ích của toàn giai cấp công nhân, toàn thể dân tộc và loài người... Ngoài lợi ích của giai cấp công nhân, của dân tộc và loài người, Đảng không có mục đích gì khác”².

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.208, 290-291.

Đảng viên là người thay mặt Đảng, đại biểu cho lợi ích của giai cấp công nhân và nhân dân lao động, vì vậy lợi ích của đảng viên phải ở trong chứ không thể ở ngoài lợi ích của Đảng, của giai cấp. Đảng và giai cấp thắng lợi và thành công tức là đảng viên thắng lợi và thành công. Nếu rời khỏi Đảng, rời khỏi giai cấp, thì cá nhân dù tài giỏi đến mấy cũng không làm nên việc gì.

Việc dạy và học lý luận chính trị đều nhằm mục đích đi tới chân lý, hiểu chân lý là gì để phục tùng chân lý đó. Chủ tịch Hồ Chí Minh phân tích: “Chân lý là cái gì có lợi cho Tổ quốc, cho nhân dân. Cái gì trái với lợi ích của Tổ quốc, của nhân dân tức là không phải chân lý. Ra sức phụng sự Tổ

quốc, phục vụ nhân dân - tức là phục tùng chân lý”¹. “Chế độ ta là chế độ dân chủ, nghĩa là nhân dân làm chủ. Đảng ta là Đảng lãnh đạo, nghĩa là tất cả các cán bộ, từ Trung ương đến khu, đến tỉnh, đến huyện, đến xã, bất kỳ ở cấp nào và ngành nào - đều phải là người đầy tớ trung thành của nhân dân. Tất cả cán bộ đều phải một lòng một dạ phục vụ nhân dân; đều phải hết sức quan tâm đến đời sống của nhân dân; đều phải theo đúng chính sách của Đảng và đi đúng đường lối quần chúng”².

Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, người dạy và học ở Trường Đảng đều là công bộc của

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.10, tr.376.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.13, tr.84.

nhân dân, do vậy đều phải ra sức học tập, nghiên cứu lý luận và thực hành lý luận để nâng cao phẩm chất và năng lực, đổi mới tư duy, đổi mới phong cách làm việc để có thể phục vụ Đảng, phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc và nhân loại được tốt hơn.

II. NỘI DUNG DẠY VÀ HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

1. Dạy và học chủ nghĩa Mác - Lênin

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, nội dung dạy và học lý luận chính trị phải lấy chủ nghĩa Mác - Lênin làm gốc. Chủ nghĩa Mác - Lênin chính là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho mọi hoạt động của Đảng: “Trước hết phải lấy những tài liệu về chủ nghĩa Mác - Lênin làm gốc. Nhưng tài liệu phải lựa chọn, xếp đặt lại, vì trình độ người học không đều nhau, cần có tài liệu

thích hợp với từng hạng. Tài liệu không thích hợp thì học không có ích lợi gì”¹.

Thực hiện lời dạy của Người, việc xây dựng nội dung, chương trình dạy và học lý luận chính trị cần theo hướng chọn lọc, thiết thực, phù hợp với người học, với từng loại chức danh cán bộ.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Lý luận là sự tổng kết những kinh nghiệm của loài người, là tổng hợp những tri thức về tự nhiên và xã hội tích trữ lại trong quá trình lịch sử. Lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin là sự tổng kết kinh nghiệm của phong trào công nhân từ trước đến nay của tất cả các

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.359.

nước”¹. Lý luận Mác - Lênin là khoa học về các quy luật phát triển của tự nhiên và xã hội; khoa học về cách mạng của quần chúng bị áp bức và bị bóc lột; khoa học về thắng lợi của chủ nghĩa xã hội ở tất cả các nước. Với nội dung rộng lớn như thế, việc dạy và học lý luận Mác - Lênin phải được thực hiện bằng cách: “chia ra khoa học chính trị, khoa học kinh tế, khoa học lịch sử, v.v., mà học dần dần”². Do đó, phải lựa chọn, sắp xếp nội dung chương trình dạy và học tùy theo trình độ cán bộ, tùy thuộc vào nhiệm vụ của từng thời kỳ cách mạng để phát huy tác dụng, phục vụ thực tiễn;

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.96.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.312.

phải có các môn quan trọng như: chủ nghĩa duy vật biện chứng, chủ nghĩa duy vật lịch sử, kinh tế chính trị, chủ nghĩa xã hội khoa học, lịch sử phong trào công nhân quốc tế, lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, chính trị học, v.v..

Nội dung dạy và học lý luận Mác - Lênin phải gắn với thực tiễn cách mạng Việt Nam, góp phần giải quyết những vấn đề của cách mạng như “kinh nghiệm công tác và tư tưởng của cá nhân, chính sách và đường lối của Đảng, kinh nghiệm lịch sử của Đảng cho đến các vấn đề trong nước và trên thế giới”¹. Đồng thời, “Khi vận dụng thì bổ sung, làm phong phú thêm lý

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.96.

luận bằng những kết luận mới rút ra từ trong thực tiễn cách mạng của ta”¹.

Nội dung dạy và học chủ nghĩa Mác - Lênin phải theo nguyên tắc: “*kinh nghiệm và thực tế phải đi cùng nhau*. Thí dụ: khoa học chính trị dùng sách vở, bài báo bàn về chiến lược, chiến thuật làm tài liệu lý luận; lấy lịch sử và kinh nghiệm tranh đấu của Đảng làm tài liệu thực tế. Khoa học kinh tế lấy “*kinh tế chính trị học*” làm tài liệu lý luận, lấy lịch sử kinh tế của nước ta gần 100 năm nay làm tài liệu thực tế. Các môn khác cũng thế”².

Hiện nay, nội dung dạy và học chủ nghĩa Mác - Lênin gắn liền với tư tưởng Hồ

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.95.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.312.

Chí Minh trong chương trình cao cấp lý luận chính trị tạo thành một hệ thống lý luận hoàn chỉnh nhằm thể hiện nền tảng tư tưởng và định hướng hoạt động của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Tuy nhiên, theo những chỉ dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh thì chúng ta vẫn cần phải tiếp tục đổi mới, hoàn thiện nội dung chương trình cũng như nội dung mỗi môn học cho sát hợp với trình độ của từng loại cán bộ, phù hợp với phương hướng, nhiệm vụ của cách mạng Việt Nam trong giai đoạn hiện nay.

Nội dung chương trình không chỉ trình bày, giải thích những quan điểm, nguyên lý của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, mà còn phải làm nổi bật tinh thần, lập trường, quan điểm,

phương pháp luận chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh để giải quyết những vấn đề thực tiễn cách mạng đang diễn ra ở nước ta. Cần tiếp tục đổi mới nội dung dạy và học chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh theo hướng tăng cường liên hệ lý luận vào thực tiễn hiện tại, tăng thời lượng cho việc dạy và học cách vận dụng lý luận vào giải quyết những vấn đề bức xúc trong thực tế đời sống chính trị, nhằm “phát huy tư tưởng đúng, uốn nắn tư tưởng không đúng” để cải tạo bản thân cán bộ, đảng viên trong công tác cách mạng hiện nay.

Tiếp tục nghiên cứu xây dựng cơ cấu các môn học phù hợp với nội dung chương trình theo hướng phân biệt rõ cấp học và đối tượng học; đồng thời tăng cường, bảo

đảm tính liên thông trong các môn học khác, phân bố thời gian đúng mức cho từng môn học, bài học, hạn chế tối đa sự trùng lặp nội dung giữa các môn học.

2. Dạy và học quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước

Chủ tịch Hồ Chí Minh phân tích: *Huấn luyện chính trị* “có hai thứ: thời sự và chính sách. Cách huấn luyện thời sự là khuyến khích và đốc thúc các cán bộ xem báo, thảo luận và giải thích những vấn đề quan trọng, và định kỳ khai hội cán bộ, báo cáo thời sự. Huấn luyện chính sách là đốc thúc các cán bộ nghiên cứu và thảo luận những nghị quyết, những chương

trình, những tuyên ngôn của Đảng, của Chính phủ”¹. Điều đó có nghĩa là trong chương trình lý luận chính trị phải chú trọng dạy và học quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước gắn liền với tình hình thời sự chính trị hiện tại của đất nước. Đây là nội dung dạy và học cần thiết cho tất cả cán bộ, đảng viên trong hệ thống chính trị ở các địa phương, các bộ, ban, ngành. Bởi nhiệm vụ chính của cán bộ, đảng viên là tổ chức thực hiện đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên lĩnh vực công tác của mình.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.310-311.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, “Học tập chính cương, chính sách của Đảng cho hiểu mà làm cho đúng tức là thực hành chủ nghĩa Mác - Lênin. Chính cương và chính sách của Đảng đối với công việc kháng chiến và kiến quốc là áp dụng chủ nghĩa Mác - Lênin vào hoàn cảnh của cách mạng ta”¹.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, nội dung chương trình dạy và học đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước là phải làm cho người dạy và người học nắm vững đường lối cơ bản và nhiệm vụ trước mắt của cách mạng Việt Nam. Vì cán bộ, đảng viên “Có nắm vững đường lối cách mạng

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.7, tr.218.

mới thấy rõ phương hướng tiến lên của cách mạng, mới hiểu rõ mình phải làm gì và đi theo phương hướng nào để thực hiện mục đích của Đảng trong giai đoạn cách mạng hiện nay”¹.

Phải quán triệt phương châm gắn lý luận với thực tế, nghĩa là phải làm thế nào để người học biết vận dụng các quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để phân tích những thắng lợi và thất bại trong công tác của mình, những mặt đúng, sai trong lập trường, quan điểm, tư tưởng và phương pháp hoạt động của mình, góp phần giải quyết những vấn đề thực tế đặt

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.113.

ra. Hơn nữa, cán bộ, đảng viên cần biết dùng phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh để tổng kết thực tiễn công tác, góp phần bổ sung, hoàn thiện đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước.

Cần dạy và học đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, dân tộc, tôn giáo, an ninh, quốc phòng, v.v.. Dạy và học khối kiến thức này, cả người dạy và người học đều phải hiểu và vận dụng được đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trên các lĩnh vực đó vào thực tế công tác của mình. Cần tránh tình trạng chỉ say sưa giải thích, chứng minh những khái niệm, phạm trù có tính kinh viện, học thuật là cơ sở lý luận của đường

lối, chính sách mà không đi sâu vào vận dụng đường lối, chính sách để giải quyết những vấn đề thực tế người học phải làm trong công tác lãnh đạo, quản lý hiện tại của họ.

Cần dành một thời lượng nhất định trong từng môn học cho việc liên hệ đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước với những vấn đề thực tiễn có tính thời sự trong nước và quốc tế (ngoài việc tổ chức các buổi nói chuyện thời sự).

Tăng cường việc vận dụng quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước vào giải quyết các nhiệm vụ thực tế của địa phương, đơn vị và trong việc rèn luyện tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống gắn với chức trách, nhiệm vụ được giao ở nơi công tác của cán bộ.

Tạo điều kiện thuận lợi cho học viên hỗ trợ, giúp đỡ nhau thực hiện phương châm lý luận liên hệ với thực tiễn, nên tổ chức các lớp cao cấp lý luận với học viên theo nhóm ngành gần nhau, hoặc theo khối cán bộ Đảng, chính quyền, đoàn thể, lực lượng vũ trang, doanh nghiệp, v.v. để người học giúp nhau liên hệ những kiến thức được học vào lĩnh vực công tác của mình.

3. Dạy và học kinh nghiệm cách mạng trong nước và nước ngoài

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, trong nội dung dạy và học lý luận chính trị “Cần liên hệ với những vấn đề thực tế ở trong nước và trên thế giới, những vấn đề và nhiệm vụ cách mạng hiện nay đề ra cho Đảng ta, đem

lý luận học được tìm xem đường lối và phương pháp giải quyết các vấn đề đó như thế nào cho đúng; hoặc phân tích các kinh nghiệm công tác đã qua của Đảng và tìm nguyên nhân của những thành công và thất bại của Đảng. Như thế sẽ giúp cho việc củng cố lập trường, nâng cao quan điểm và phương pháp của mình”¹.

Lịch sử Đảng ta cũng như lịch sử cách mạng thế giới là một kho tàng lớn những bài học kinh nghiệm quý báu. Nghiên cứu sâu sắc những bài học đó giúp chúng ta không mắc lại những bệnh ấu trĩ, giáo điều, tả khuynh, không đi vào vết xe đổ, không mắc những sai lầm đã từng diễn ra trong

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.97.

thực tế cách mạng ở nước ta và trên thế giới. Hơn nữa, cần phát huy được những bài học thành công trong lịch sử cách mạng của Đảng ta, của các Đảng anh em vào nâng cao hiệu quả công tác thực tế của Đảng ta, của mỗi cán bộ, đảng viên hiện nay. Trong chương trình cao cấp lý luận chính trị, cán bộ, đảng viên cần tiếp tục được dạy và học về các nội dung: cục diện thế giới hiện nay; sự điều chỉnh chiến lược của các nước lớn; các tổ chức quốc tế và nền ngoại giao đa phương hiện nay; ASEAN trong cấu trúc quyền lực ở châu Á - Thái Bình Dương; quan hệ Việt Nam - Lào - Campuchia trong bối cảnh mới; đường lối đối ngoại và chủ trương hội nhập quốc tế của Đảng, Nhà nước Việt Nam hiện nay.

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh, phải học tập kinh nghiệm của các đảng anh em, nhất là trong xây dựng chủ nghĩa xã hội: “Chúng ta phải dùng những phương pháp gì, hình thức gì, đi theo tốc độ nào để tiến dần lên chủ nghĩa xã hội? Đó là những vấn đề đặt ra trước mắt Đảng ta hiện nay. Muốn giải quyết tốt những vấn đề đó, muốn đỡ bớt mò mẫm, muốn đỡ phạm sai lầm, thì chúng ta phải học tập kinh nghiệm các nước anh em và áp dụng những kinh nghiệm ấy một cách sáng tạo”¹.

Việc học tập kinh nghiệm của các nước anh em trong xây dựng chủ nghĩa xã hội là hết sức cần thiết. Song, Chủ tịch Hồ Chí

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.92.

Minh cũng căn dặn chúng ta phải khắc phục bệnh giáo điều, đồng thời phải đề phòng chủ nghĩa xét lại trong khi học tập những kinh nghiệm đó.

Người phân tích rõ: “Hiện nay đứng về mặt xây dựng chủ nghĩa xã hội, tuy chúng ta đã có những kinh nghiệm dồi dào của các nước anh em, nhưng chúng ta cũng không thể áp dụng những kinh nghiệm ấy một cách máy móc, bởi vì nước ta có những đặc điểm riêng của ta. Không chú trọng đến đặc điểm của dân tộc mình trong khi học tập kinh nghiệm của các nước anh em là sai lầm nghiêm trọng, là phạm chủ nghĩa giáo điều. Nhưng nếu quá nhấn mạnh đặc điểm dân tộc để phủ nhận giá trị phổ biến của những kinh nghiệm lớn, cơ

bản của các nước anh em, thì sẽ mắc sai lầm nghiêm trọng của chủ nghĩa xét lại”¹.

Như vậy, theo tư tưởng Hồ Chí Minh, chúng ta phải khắc phục bệnh giáo điều trong học tập chủ nghĩa Mác - Lênin và kinh nghiệm cách mạng các nước. Đồng thời, cũng cần phải tránh mắc bệnh giáo điều mới trong học tập những kinh nghiệm phát triển kinh tế, văn hóa, khoa học, công nghệ của các nước trên thế giới hiện nay.

4. Dạy và học đạo đức cách mạng

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, con người hoàn toàn là phải có đủ cả tài, cả đức. Nhưng giữa tài và đức, đạo đức là

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.97-98.

cái cần có trước làm nền tảng quyết định sự phát triển bền vững của mỗi con người, bởi “Dạy cũng như học phải biết chú trọng cả tài lẫn đức. Đức là đạo đức cách mạng. Đó là cái gốc, rất là quan trọng. Nếu không có đạo đức cách mạng thì có tài cũng vô dụng”¹.

Giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng thực chất là giáo dục, rèn luyện tinh thần “Quyết tâm giúp đỡ loài người ngày càng tiến bộ và thoát khỏi ách áp bức, bóc lột, luôn luôn giữ vững tinh thần chí công vô tư - đó là đạo đức cách mạng. Tuy năng lực và công việc của mỗi người khác nhau, người làm việc to, người làm việc nhỏ;

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.400.

nhưng ai giữ được đạo đức đều là người cao thượng”¹.

Dạy và học đạo đức cách mạng cần phải được coi trọng hơn nữa trong chương trình cao cấp lý luận chính trị. Bởi như Hồ Chí Minh khẳng định: “Mọi việc thành hay là bại, chủ chốt là do cán bộ có thấm nhuần đạo đức cách mạng, hay là không”². Cán bộ thất bại trong sự nghiệp của mình, thậm chí trở thành tội phạm, phần nhiều do không thực sự thấm nhuần đạo đức cách mạng.

Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, nội dung dạy và học đạo đức cách mạng trong chương trình cao cấp lý luận chính trị cần

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.9, tr.508, 354.

được chú trọng đi sâu hơn, có nội dung, thời lượng tương xứng với tầm quan trọng của đạo đức cách mạng đối với xã hội, đối với người cách mạng và với đảng cách mạng.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào công tác xây dựng Đảng về đạo đức hiện nay là nội dung cần được dạy và học sâu sắc hơn nữa nhằm đáp ứng yêu cầu xây dựng Đảng về đạo đức được đặt ra trong Nghị quyết Đại hội đại biểu lần thứ XII của Đảng. Công tác xây dựng Đảng về đạo đức có tầm quan trọng ngang hàng với công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng và tổ chức để đảm bảo Đảng Cộng sản Việt Nam cầm quyền trong sạch và vững mạnh. Song, những nội dung xây dựng Đảng về đạo đức

cũng như biện pháp cụ thể để xây dựng Đảng về đạo đức vẫn còn sơ sài trong chương trình đào tạo cao cấp lý luận chính trị hiện nay.

Nên khai thác đầy đủ chức năng giáo dục tư tưởng, bồi dưỡng nhân sinh quan, đạo đức, lối sống trong các môn học lý luận chính trị. Cần phân tích một cách sâu sắc hơn nữa tác hại của sự xuống cấp đạo đức trong xã hội, sự suy thoái về đạo đức, lối sống trong một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên để ngăn chặn và đẩy lùi sự suy thoái đó. Đồng thời, cần làm nổi bật tầm quan trọng của việc giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội

chủ nghĩa với rất nhiều khó khăn mới, phức tạp mới cùng thuận lợi mới nảy sinh, đan xen lẫn nhau.

Cần tiếp tục xây dựng, cụ thể hóa những phẩm chất đạo đức cách mạng cần có của cán bộ, đảng viên trong điều kiện xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa hiện nay. Đặc biệt là cần hoàn thiện những biện pháp xây dựng, rèn luyện đạo đức cách mạng có tính khả thi cho cán bộ, đảng viên phù hợp với thực tế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Hoàn thiện hệ thống giải pháp nhằm kiểm tra, giám sát, thực hiện khen thưởng, kỷ luật đối với cán bộ, đảng viên trong việc

tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng.

Hơn mọi lĩnh vực dạy và học khác, dạy và học lý luận chính trị cần phải kết hợp nhuần nhuyễn lý luận với thực tiễn, cần gắn việc dạy và học đạo đức cách mạng với việc tự giáo dục, tự rèn luyện của cán bộ, đảng viên trong thực tế. Tự giáo dục, tự rèn luyện, nói đi đôi với làm, nêu gương về đạo đức, tự tu dưỡng đạo đức thường xuyên, suốt đời, v.v. là phương châm cơ bản trong dạy cũng như học và rèn luyện đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong thực tế.

Để thực hiện tốt phương châm lý luận liên hệ với thực tiễn, học đi đôi với hành về đạo đức cách mạng, người đứng đầu các cấp ủy đảng, chính quyền, đoàn thể phải

gương mẫu, đi đầu trong dạy và học, tự giác rèn luyện đạo đức cách mạng, coi đó là một nhân tố quyết định thành công của cả quá trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng, Nhà nước.

5. Dạy và học kinh nghiệm thực tế do người học mang đến

Học viên học cao cấp lý luận chính trị đều là những người có trình độ từ đại học trở lên, có thời gian công tác từ hơn 10 năm trở lên. Họ đều đang là cán bộ lãnh đạo, quản lý hoặc được quy hoạch làm cán bộ lãnh đạo, quản lý trong tất cả các loại hình công tác của hệ thống chính trị ở địa phương, hoặc ở các ban, bộ, ngành Trung ương. Đội ngũ học viên đó chính là

một kho kinh nghiệm thực tế phong phú.

Những kinh nghiệm thực tế đó của học viên cần được trao đổi, thảo luận với nhau để cùng tham khảo, rút kinh nghiệm, giúp nhau nắm bắt tình hình và giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong công tác của mỗi người một cách tốt hơn. Cần thực hiện được lời khuyên của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong việc khai thác, học tập kinh nghiệm thực tiễn của những người đi học: “Có những tài liệu thiết thực. Đó là những kinh nghiệm do những người đi học mang đến, kinh nghiệm thành công cũng như kinh nghiệm thất bại. Những kinh nghiệm đó đem trao đổi, gom góp lại tức là những bài học quý, không phải cứ chờ đồng chí cấp trên đến nói chuyện thì

mới là bài, là học. Việc trao đổi gom góp kinh nghiệm này phải có tổ chức hẳn hoi chứ không phải mạnh ai nấy nói”¹.

Học viện cần tổ chức tốt các cuộc thảo luận của học viên với những chủ đề thiết thực nhằm liên hệ lý luận họ được học với kinh nghiệm công tác. Việc tổ chức các cuộc hội thảo khoa học, trao đổi những kinh nghiệm, bài học về thành công hay thất bại trong thực tế của các tập thể, cá nhân người học ở các địa phương khác nhau là một cách học tốt. Bởi càng hiểu sâu thực tiễn bao nhiêu thì người học càng có khả năng vận dụng được lý luận vào thực tiễn bấy nhiêu, do đó mà có hiệu quả, có

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.360.

thành công trong công tác. Hơn nữa, các giảng viên qua giao tiếp, hướng dẫn thảo luận, chấm thi, hướng dẫn đề án tốt nghiệp cho học viên cũng cần có ý thức nâng cao hiểu biết thực tế công tác của người học, tăng cường vốn sống của bản thân đồng thời cũng là nâng cao năng lực liên hệ lý luận với thực tiễn trong quá trình tổ chức dạy và học cao cấp lý luận chính trị.

Người dạy và người học cần tích cực tham gia tổng kết kinh nghiệm thực tiễn ở các ban, bộ, ngành, địa phương, góp phần vào việc thực hiện tốt và bổ sung, hoàn thiện đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, góp phần tổng kết thực tiễn phát triển lý luận của Đảng. Có như vậy mới thực hiện được lời dạy của Chủ

tịch Hồ Chí Minh: “Lý luận không phải là một cái gì cứng nhắc, nó đầy tính chất sáng tạo; lý luận luôn luôn cần được bổ sung bằng những kết luận mới rút ra từ trong thực tiễn sinh động”¹.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.95.

III.

YÊU CẦU ĐỐI VỚI NGƯỜI DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

1. Có tầm nhìn và bản lĩnh chính trị

Chủ tịch Hồ Chí Minh có yêu cầu rất cao đối với người làm công tác giảng dạy lý luận chính trị. Người khẳng định rất rõ ràng: “Không phải ai cũng huấn luyện được.

- Muốn huấn luyện thợ rèn, thợ nguội thì người huấn luyện phải thạo nghề rèn, nghề nguội. Người huấn luyện của Đoàn

thế¹ phải làm kiểu mẫu về mọi mặt: tư tưởng, đạo đức, lối làm việc”².

Như vậy, với người học là cán bộ lãnh đạo, quản lý, hoặc là người được quy hoạch làm lãnh đạo, quản lý, để họ học tốt và trở thành những cán bộ lãnh đạo, quản lý tốt thì cần có những giảng viên cao cấp lý luận chính trị vốn là những người đã làm hoặc đang là cán bộ lãnh đạo, quản lý giỏi và mẫu mực về mọi mặt: tư tưởng, đạo đức, tác phong làm việc.

Các giảng viên chưa từng làm lãnh đạo,

1. “Người huấn luyện của Đoàn thể” chính là các thầy, cô giáo trong hệ thống Trường Đảng của nước ta lúc đó.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.356.

quản lý thì càng cần phải học hỏi, rèn luyện để có tầm nhìn, hiểu biết, bản lĩnh của một nhà chính trị trên mặt trận tư tưởng. Các giảng viên tuy chưa làm cán bộ lãnh đạo, quản lý, nhưng nếu có hiểu biết lý luận thật sự, có tầm nhìn, bản lĩnh của một nhà chính trị trên mặt trận tư tưởng cùng với sự hiểu biết sâu sắc lẽ phải trái, có đức khiêm tốn khoa học, thì những phẩm chất đó sẽ bù cho sự thiếu hụt về kinh nghiệm của người đã làm cán bộ lãnh đạo, quản lý.

Giảng viên Trường Đảng phải là người có tính Đảng cao, rất mực tin tưởng, trung thành với sự nghiệp của Đảng. Là nhà chính trị trong môi trường học thuật chính trị của Đảng, họ không chỉ truyền

giảng những quan điểm chính thống mà còn phải có năng lực bảo vệ những quan điểm đó, phê phán, bác bỏ những quan điểm, luận điệu sai trái, xuyên tạc, thù địch, đấu tranh cho sự nghiệp cách mạng của Đảng thắng lợi.

Giảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng thì mới dạy tốt chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, mới có thể dạy tốt khoa học lãnh đạo, quản lý và các môn học trong lĩnh vực lý luận chính trị. Dạy tốt cao cấp lý luận chính trị phải thể hiện ở kết quả đầu ra là người học. Người học xong cao cấp lý luận chính trị phải nắm vững thực chất cách mạng, khoa học, tính chính trị sâu sắc trong tất cả

các môn học của chương trình cao cấp lý luận chính trị; có phong cách tư duy lý luận độc lập, tự chủ; có niềm tin, có khả năng quán triệt đường lối của Đảng; có năng lực vận dụng kiến thức đã học vào thực tiễn, hoàn thành tốt công việc được giao; biết phê phán những quan điểm sai trái, thù địch, góp phần ngăn chặn sự suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Không có chính trị giỏi thì dù học giỏi mấy dạy trẻ con cũng hỏng. Chính trị là linh hồn, chuyên môn là cái xác. Có chuyên môn mà không có chính trị thì chỉ còn cái xác không

hồn. Phải có chính trị trước rồi có chuyên môn. Nếu thầy giáo, cô giáo bàng quan thì lại đúc ra một số công dân không tốt, cán bộ không tốt”¹.

Theo định hướng tư tưởng của Người, đối với nhà giáo chính trị trong Trường Đảng thì *chính trị là linh hồn, chuyên môn là cái xác. Phải có chính trị trước rồi có chuyên môn*. Nhà giáo chính trị cần là nhà chính trị có lập trường tư tưởng vững vàng. Trung với Đảng, trung với nước, hiếu với dân. Giảng dạy lý luận chính trị thì chẳng những cần có hiểu biết sâu rộng về lý luận chính trị, mà còn phải hiểu biết thực tiễn chính trị trong

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.12, tr.269.

nước và trên thế giới. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: với nhà giáo chính trị, thì chính trị có tầm quan trọng như đạo đức, chính trị và đạo đức phải có trước để định hướng phát triển chuyên môn và tài năng. “Nói tóm lại, chính trị là đức, chuyên môn là tài. Có tài mà không có đức là hỏng... Đức phải có trước tài”¹.

Như vậy, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, các thầy, cô giáo trước hết cần phải học tập, tu dưỡng để có được bản lĩnh chính trị vững vàng và nền tảng đạo đức vững chắc thì mới phát huy được tài năng, mới dạy tốt được cao cấp lý luận chính trị. Còn chỉ có chuyên môn mà thiếu nền tảng đạo đức

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.12, tr.269.

cách mạng và bản lĩnh của một nhà chính trị thì chuyên môn ấy cũng hỏng, cũng thành vô dụng.

2. Có đạo đức cách mạng

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, làm cách mạng để cải tạo xã hội cũ thành xã hội mới là một sự nghiệp rất vẻ vang, nhưng cũng là một nhiệm vụ rất nặng nề, một cuộc đấu tranh rất phức tạp, lâu dài, gian khổ. Cho nên phải có sức mạnh mới gánh được trách nhiệm nặng nề, vẻ vang đó. Sức mạnh đó là đạo đức. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Người cách mạng phải có *đạo đức cách mạng* làm nền tảng, mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng vẻ vang”¹.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.601.

Là những người tham gia cách mạng trên lĩnh vực chính trị, tư tưởng, các thầy, cô giáo Trường Đảng cần thực hiện tốt lời dạy của Người, không ngừng tu dưỡng nâng cao đạo đức cách mạng, tuyệt đối trung thành với Đảng, một lòng một dạ phục vụ nhân dân, phục vụ đất nước, thì mới có thể dạy tốt cao cấp lý luận chính trị. Bởi dạy lý luận chính trị ở đây là dạy cho người học biết làm việc, biết làm người, biết làm cán bộ, biết phục vụ Đảng, phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc và nhân loại. Để hoàn thành được sứ mạng vẻ vang đó, nhà giáo Trường Đảng bắt buộc cần phải có một nền tảng đạo đức cách mạng vững chắc.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra cho cán bộ, đảng viên nói chung, đặc biệt là với các nhà giáo Trường Đảng, cách thiết thực để có đạo đức cách mạng là: học tập lý luận Mác - Lênin thì mới củng cố được đạo đức cách mạng, giữ vững lập trường, nâng cao sự hiểu biết và trình độ chính trị, mới làm được tốt công tác Đảng giao phó cho mình.

Song không phải cứ học thuộc lòng một số sách vở về chủ nghĩa Mác - Lênin là sẽ có đạo đức cách mạng. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, “Học tập chủ nghĩa Mác - Lênin là học tập cái tinh thần xử trí mọi việc, đối với mọi người và đối với bản thân mình”¹. Theo lời dạy của Người, mỗi nhà

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.611.

giáo cần biết xử trí tốt mọi việc, cư xử đúng với mọi người và với bản thân mình theo tư tưởng Hồ Chí Minh thì mới có đạo đức cách mạng, thì mới hoàn thành chức trách, bổn phận của mình.

Các thầy, cô giáo cần có đạo đức nghề nghiệp của nhà giáo. Tâm huyết với nghề nghiệp, có ý thức giữ gìn danh dự, lương tâm nhà giáo; có tinh thần đoàn kết, thương yêu, giúp đỡ đồng nghiệp trong cuộc sống và trong công tác; có lòng nhân ái, bao dung, độ lượng, đối xử hoà nhã với người học, đồng nghiệp; sẵn sàng giúp đỡ, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người học, đồng nghiệp và cộng đồng.

Tận tụy với công việc; thực hiện đúng điều lệ, quy chế, nội quy của đơn vị, nhà trường, của ngành.

Công bằng trong giảng dạy và giáo dục, đánh giá đúng thực chất năng lực của người học; thực hành tiết kiệm, chống bệnh thành tích, chống tham nhũng, lãng phí.

Thực hiện phê bình và tự phê bình thường xuyên, nghiêm túc; thường xuyên học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, ngoại ngữ, tin học để hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp giáo dục.

Trong việc đối xử với bản thân mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyên: Chớ tự kiêu, tự đại. Tự kiêu, tự đại là khờ dại. Vì mình hay, còn nhiều người hay hơn mình. Mình giỏi, còn nhiều người giỏi hơn mình. Tự kiêu, tự đại tức là thoái bộ. Sông to, biển rộng, thì bao nhiêu nước cũng chứa

được, vì độ lượng nó rộng và sâu. Cái chén nhỏ, cái đĩa cạn, thì một chút nước cũng đầy tràn, vì độ lượng nó hẹp nhỏ. Người mà tự kiêu, tự mãn, cũng như cái chén, cái đĩa cạn¹.

Cần luôn luôn tự kiểm điểm, tự phê bình những lời mình đã nói, những việc mình đã làm để phát triển điều hay của mình, sửa đổi khuyết điểm của mình. Đồng thời phải hoan nghênh người khác phê bình mình. “Tự mình phải chính trước, mới giúp được người khác chính. Mình không chính, mà muốn người khác chính là vô lý”².

1. Xem Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.129-130.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.130.

Các nhà giáo phải có đạo đức cách mạng thì mới dạy tốt về đạo đức cách mạng. Không có đạo đức cách mạng mà dạy đạo đức cách mạng là vô lý. Vậy phải làm gì để có thể nâng cao đạo đức cách mạng của nhà giáo Trường Đảng?

Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyên rằng: Muốn nâng cao đạo đức cách mạng, vô luận trong hoàn cảnh nào, cũng phải quyết tâm đấu tranh, chống mọi kẻ địch. Đặc biệt là “luôn luôn cảnh giác, sẵn sàng chiến đấu, quyết không chịu khuất phục, không chịu cúi đầu”¹ trước chủ nghĩa cá nhân. Nó cùng với “tư tưởng tiểu tư sản còn ẩn nấp trong mình mỗi người chúng ta. Nó chờ dịp - hoặc dịp

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.606.

thất bại, hoặc dịp thắng lợi - để ngóc đầu dậy”¹, cản trở chúng ta làm điều tốt, cản trở ta làm việc thiện, cản trở ta làm những việc ích nước lợi dân, v.v.. Chủ nghĩa cá nhân là một kẻ địch hung ác của chủ nghĩa xã hội, người cách mạng phải tiêu diệt nó. Có thắng được chủ nghĩa cá nhân mới thực hiện thành công những nhiệm vụ nặng nề, nhưng rất vẻ vang của nhà giáo Trường Đảng, góp phần thiết thực vào sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng, Nhà nước ta.

3. Có năng lực nghiên cứu lý luận chính trị

Chủ tịch Hồ Chí Minh vạch rõ: “Chính trị là đức, chuyên môn là tài. Có tài mà

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.606.

không có đức là hỏng. Có đức mà chỉ i, tờ thì dạy thế nào?... Tài là văn hóa chuyên môn”¹. Có đức mà không có tài thì khó làm việc và cũng khó có thể dạy tốt lý luận chính trị.

Các giảng viên của Học viện nhất thiết phải được đào tạo bài bản về môn khoa học mà mình giảng dạy, lần lượt từ cử nhân cho đến thạc sĩ, tiến sĩ đến các học hàm phó giáo sư, giáo sư. Song, bằng cấp, học vị, học hàm đó tự nó chưa là gì cả nếu người dạy không biến được kiến thức chuyên môn thành năng lực thực tế trong quá trình dạy học. Cần kiên trì tích lũy kiến thức lâu dài để có một nền tảng

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.12, tr.269.

kiến thức văn hóa sâu rộng, trên cơ sở đó hình thành trình độ tri thức cao về chuyên ngành khoa học giảng viên giảng dạy. Hơn nữa, cần mở rộng giới hạn kiến thức chuyên ngành ra các lĩnh vực lân cận để có kiến thức liên ngành. Tất cả hệ thống kiến thức đó chỉ khi được tiếp thu và biến thành tư tưởng, tình cảm, niềm tin của giảng viên, được thể hiện bằng cả trái tim nóng bỏng thì mới thuyết phục được người học và truyền được cảm hứng đam mê nghiên cứu lý luận chính trị cho người học. Người học có “tâm phục, khẩu phục” những tri thức, chân lý tiếp nhận được trong quá trình dạy và học thì mới có thể vận dụng chúng thành công trong công việc, đóng góp vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc ta.

Để có thể dạy tốt, giảng viên phải lao tâm khổ tứ, dày công tích lũy kiến thức, trở thành nhà nghiên cứu đích thực, nhà khoa học trong ngành khoa học mình giảng dạy. Giảng viên cần xã hội hóa được các kết quả nghiên cứu, đăng được chúng trên các tạp chí chuyên ngành khoa học có uy tín cao, xuất bản được các sách chuyên khảo, tham khảo hữu ích cho quá trình nghiên cứu, giảng dạy và học tập lý luận chính trị. Cần lấy việc nâng cao năng lực nghiên cứu khoa học, nghiên cứu lý luận làm một biện pháp cơ bản để dạy tốt cao cấp lý luận chính trị. Mỗi khoa, hoặc bộ môn trong Học viện phải phấn đấu xây dựng một đội ngũ giảng viên có cơ cấu hợp lý giữa các trợ giảng, giảng viên, giảng viên chính, giảng viên cao cấp với các bằng cấp, học vị,

học hàm từ cử nhân, tới thạc sĩ, tiến sĩ, phó giáo sư, giáo sư, trong đó có những chuyên gia giỏi, những nhà khoa học có uy tín trong lĩnh vực nghiên cứu, giảng dạy lý luận chính trị.

Giảng viên phải biết chủ động thiết kế bài giảng sao cho phù hợp với đối tượng đào tạo, bồi dưỡng cao cấp lý luận chính trị là các cán bộ lãnh đạo, quản lý với các loại chức danh, các loại ngành nghề, ở các địa phương, khu vực khác nhau. Thời đại hiện nay đòi hỏi người thầy muốn dạy tốt chẳng những phải quan tâm đến nội dung dạy cái gì mà còn phải quan tâm đến việc dạy như thế nào, tức là người thầy phải có phương pháp dạy học tốt.

4. Có phương pháp giảng dạy lý luận chính trị phù hợp, hiện đại, sáng tạo

4.1. Phải nâng cao và hướng dẫn việc tự học, coi người học là trung tâm

Thời kỳ Hồ Chí Minh lãnh đạo cách mạng, chưa có khái niệm lấy người học làm trung tâm và đề cao việc hướng dẫn cách học trong phương pháp giảng dạy. Song, qua thực tế dạy lý luận cách mạng cho nhiều thế hệ cán bộ cách mạng nước ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tổng kết, sớm chỉ ra phương hướng dạy học hiện đại, nhằm phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động của người học. Đó là:

“PHẢI NÂNG CAO VÀ HƯỚNG DẪN VIỆC TỰ HỌC

Học tập ở trường của Đoàn thể không phải như học ở các trường lối cũ, không phải có thầy thì học, thầy không đến thì đùa. Phải biết tự động học tập”¹.

Trong giáo dục lý luận chính trị, Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyến khích tinh thần dân chủ, tự do tư tưởng. Giảng viên phải biết giải thích, thuyết phục một cách khoa học, chứ không gò bó, áp đặt một chiều. Hơn nữa, giảng viên cần biết hướng dẫn học viên bàn bạc, thảo luận để “tự động” tìm ra chân lý trong học tập. Người khẳng định:

“Phương pháp giáo dục thì theo nguyên tắc tự nguyện tự giác, giải thích, bàn bạc, thuyết phục, chứ không gò bó”².

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.360, 378.

“Đối với mọi vấn đề, mọi người tự do bày tỏ ý kiến của mình, góp phần tìm ra chân lý”¹.

Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh, yêu cầu hàng đầu là tất cả các phương pháp giảng dạy, kỹ thuật giảng dạy hiện đại đều cần được vận dụng linh hoạt, sáng tạo vào giảng dạy lý luận chính trị nhằm phát triển khả năng tư duy độc lập, khoa học, sáng tạo của người học, biến quá trình đào tạo thành quá trình tự đào tạo. Đích của việc dạy tốt, học tốt lý luận chính trị là để người học trở thành cán bộ lãnh đạo, quản lý có tầm nhìn chiến lược, xa rộng và bao quát; có khả năng định hướng trong tình huống phức

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.378.

tạp; xử trí được những vấn đề cụ thể quan trọng, căn bản trong công tác của mình; vừa biết chấp hành đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước, vừa biết góp phần xây dựng, hoàn thiện đường lối, chính sách đó.

4.2. Kết hợp phương pháp giảng dạy truyền thống và hiện đại sao cho dễ hiểu, dễ nhớ, dễ làm theo

Chủ tịch Hồ Chí Minh huấn thị: “Trong một trường học, các thầy nên thi nhau tìm cách dạy sao cho dễ hiểu, dễ nhớ, nhanh chóng và thiết thực”¹.

Để thực hiện được lời dạy trên của Người, các giảng viên của Học viện Chính trị khu vực I cần nắm vững các phương

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.120.

pháp, kỹ thuật giảng dạy hiện đại, kết hợp với phương pháp thuyết trình một cách hiệu quả nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo của người học trong nghiên cứu và học tập lý luận.

Phải khắc phục hiện tượng giảng viên chỉ biết ngồi ở bàn trên bục giảng đọc cho học viên ghi chép. Trong đội ngũ giảng viên vẫn còn có người chưa có phương pháp thuyết trình hiệu quả. Đến nay, nhìn chung các giảng viên chưa thể rời bỏ hoàn toàn phương pháp thuyết trình, tuy nhiên khi thuyết trình người dạy không chỉ đơn giản tái hiện lại giáo trình, chỉ đọc thoại, thiếu “thuyết”, thiếu “giảng”, mà phải biết phân tích, gợi mở nêu vấn đề. Không nên suy nghĩ thay cho người học ở những vấn đề mà họ có thể tự mình suy nghĩ, tự tìm ra

được cách giải quyết. Ngay ở những nội dung kiến thức mà giảng viên cần dồn sức làm sáng tỏ vấn đề, thì điều chủ yếu nhất vẫn là khéo dẫn dắt, gợi mở để người học trên cơ sở đó có thể tự mình suy nghĩ, tự giải quyết vấn đề. “*Giảng*” tốt là giảng viên biết cách kích thích tính chủ động, tích cực của học viên, buộc họ phải động não, cuốn hút học viên cùng mình đặt ra câu hỏi, tìm ra mâu thuẫn để tháo mở, giải quyết các khúc mắc của vấn đề. Giảng viên cần tận dụng hết những kỹ thuật trong nghệ thuật hùng biện - thuyết trình, kết hợp với các phương pháp, kỹ thuật giảng dạy tích cực.

Hiện tại, đã có nhiều phương pháp, kỹ thuật giảng dạy tích cực được tập huấn cho đội ngũ giảng viên. Song, tùy theo nội dung từng bài giảng, tùy theo điều kiện cơ

sở vật chất kỹ thuật và môi trường sư phạm nơi học tập mà người dạy lựa chọn các phương pháp, kỹ thuật giảng dạy sao cho phù hợp, kết hợp với phương pháp thuyết trình hiệu quả, tạo ra sự tương tác tích cực giữa người dạy và người học để đạt mục tiêu, chuẩn đầu ra của bài giảng.

Phát triển khả năng tư duy lý luận độc lập, tự chủ, sáng tạo ở người học, biến quá trình dạy học thành tự học theo tư tưởng Hồ Chí Minh cần được coi là định hướng cơ bản để dạy tốt và học tốt lý luận chính trị.

Các giảng viên phải đầu tư công sức vào bài giảng nhiều hơn nữa để có thể chuyển cách dạy từ độc thoại, thuyết trình, truyền giảng sang khơi gợi, hướng

dẫn, tổ chức cho người học phát huy tính tích cực, chủ động, tự giác cao hơn, mạnh dạn phát biểu, thảo luận, tự tìm ra chân lý. Hơn nữa, giảng viên cần gợi mở cho học viên cách thức vận dụng lý luận để tự tìm ra biện pháp giải quyết các vấn đề nảy sinh trong thực tiễn công tác và đời sống hiện thực của họ. Đến khi tốt nghiệp, người học không chỉ biết thực hiện đúng và sáng tạo đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước, mà còn có khả năng tổng kết thực tiễn, đề xuất, góp phần xây dựng, hoàn thiện đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước ta. Một số yêu cầu mà giảng viên lý luận chính trị cần thực hiện trong quá trình dạy và học hiện nay là:

- Cần xây dựng chuẩn đầu ra của các môn học, từng bài giảng và quán triệt trong tất cả các khâu giảng dạy, thảo luận, ra đề thi

Trong đổi mới phương pháp giảng dạy, việc xác định đúng mục tiêu, chuẩn đầu ra của cả chương trình cao cấp lý luận chính trị, cũng như của từng khối kiến thức, từng bộ môn, từng bài giảng là khâu đầu tiên quyết định sự phát triển đúng hướng của toàn bộ quá trình dạy và học; từ khâu thiết kế chương trình, nội dung, bài giảng cho đến việc tổ chức dạy và học trên lớp, trên hiện trường, thảo luận, kiểm tra, thi và làm đề án tốt nghiệp.

Việc xác định chuẩn đầu ra vẫn còn khá mới mẻ trong hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. Song, đây là một

biện pháp khoa học cần được nghiên cứu thực hiện nghiêm túc, chắc chắn, từng bước một, không đơn giản, vội vàng, không làm một cách hình thức, đối phó thì sẽ đạt mục đích dạy tốt, học tốt lý luận chính trị.

Đa số giảng viên đã thấy sự cần thiết phải xác định chuẩn đầu ra. Vấn đề hiện nay là mỗi giảng viên cần phải biết xác định chuẩn đầu ra về kiến thức, về kỹ năng, về tư tưởng cho chính xác với từng bài giảng của mình và thực hiện được chuẩn đầu ra đó trong quá trình tổ chức dạy và học trên lớp, trong kiểm tra, thi cử và đánh giá người học.

Xác định chính xác chuẩn đầu ra đối với từng bài giảng đã khó, nhưng người dạy thực hiện được chuẩn đầu ra trong

suốt quá trình tổ chức dạy học và thi cử còn khó hơn. Toàn thể đội ngũ giảng viên phải huy động hết khả năng và tâm huyết để thực hiện chuẩn đầu ra trong toàn bộ quá trình giảng dạy, thảo luận, thi cử thì chuẩn đầu ra dự định mới trở thành hiện thực ở người học sau khi học xong mỗi bộ môn và toàn bộ chương trình cao cấp lý luận chính trị.

Yêu cầu cần đạt được ở người học tốt sau khi hoàn thành chương trình cao cấp lý luận chính trị là trở thành những cán bộ lãnh đạo, quản lý có tầm nhìn chiến lược bao quát, có khả năng thâm nhập, định hướng và nhạy bén trong xử lý những sự việc, tình huống, vấn đề bức xúc, những vấn đề cơ bản trong lĩnh vực công tác của

mình và trong đời sống chính trị nói chung; là những cán bộ, đảng viên có tư duy lý luận chính trị độc lập, tự chủ, sáng tạo, có bản lĩnh chính trị vững vàng trong truyền bá, thực hiện và cả hoàn thiện và bảo vệ đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ta.

- *“Các thầy nên thi nhau tìm cách dạy sao cho dễ hiểu, dễ nhớ, nhanh chóng và thiết thực”¹*

Để người học dễ hiểu, dễ nhớ, nhanh chóng sử dụng kiến thức vào công tác thực tế, Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyên các giảng viên: “Phải dùng những lời lẽ giản

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.120.

đơn, những thí dụ thiết thực mà giải thích”¹. Bởi một khái niệm hay, một nguyên tắc lý luận có giá trị thực tiễn lớn lao mà không được diễn giảng một cách dễ hiểu, dễ nhớ cho người học dễ làm theo, thì lý luận vẫn chỉ nằm trên giấy. “Nói thế nào cho đồng bào hiểu được, đồng bào làm được, đó là nói được chủ nghĩa Mác - Lênin”². Song, nói đơn giản, dễ hiểu lại không hề giản đơn. Đỉnh cao của ngôn từ chính là sự đơn giản và gần gũi. Song, trong thực tế vẫn còn có giảng viên thích nói chữ, dùng những từ ngữ mới, lạ, cao siêu, phức tạp mà nghĩa lại không thật

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.120.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.161.

rõ ràng, khiến các học viên than phiền có thầy, cô giáo dạy khó hiểu.

Theo lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, bài giảng càng dễ hiểu, người học càng được nhiều lợi ích, càng học tốt. Chúng ta phải chống thói ba hoa, tránh cách dùng cả đoạn chữ Hán, dùng từng đống danh từ lạ, nói hoặc viết theo cách Tây, mỗi câu dài dằng dặc; khô khan, lúng túng. Nói đi nói lại, cũng chẳng qua kéo ra những chữ “tích cực, tiêu cực, khách quan, chủ quan” và một xối danh từ học thuộc lòng. Giảng viên cần học cách nói của quần chúng. Nói cũng phải học, mà phải chịu khó học mới được. Vì cách nói của dân chúng rất đầy đủ, rất hoạt bát, rất thiết thực, mà lại rất giản đơn. Việc giảng dạy phải thiết thực, sao cho học

viên học rồi, về địa phương họ có thể thực hành ngay. Tránh nói mênh mông trời đất. Nói gì cũng có. Nhưng chỉ chưa một điều không nói đến là những việc thiết thực mà cán bộ, đảng viên cần phải vận dụng trong thực tế hiện nay là gì. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Nói thiết thực, nói đúng lúc, đúng chỗ, mới là hiệu chủ nghĩa Mác - Lênin”¹.

Học theo phong cách diễn đạt Chủ tịch Hồ Chí Minh, giảng viên cần dùng từ đơn giản, cách diễn đạt giản dị, ngắn gọn. “Nói ít, nhưng nói cho thấm thía, nói cho chắc chắn”², thì học viên sẽ thích học lý luận

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.120.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.8, tr.209.

chính trị hơn. Mục tiêu chính của giảng viên phải là diễn đạt ý tưởng một cách rõ ràng, dễ hiểu. Đừng làm người học choáng ngợp với nhiều chi tiết vụn vặt. Hãy sắp xếp các luận cứ, luận chứng sao cho chúng bổ sung làm rõ điểm chính. Các thầy, cô giáo đừng cố giải thích mọi chi tiết; mà cần giúp người học hiểu rõ những ý tưởng cốt lõi. Sau này, người học vẫn có thể biết các chi tiết qua việc tự học và thảo luận với nhau.

4.3. Cần giảng bao quát và làm cho người học thấu hiểu điều cốt lõi

Kiến thức cần học thì rộng mênh mông như biển, trong khi thời giờ của bài giảng và người học đều có hạn. Vậy làm thế nào để

người học có thể hiểu thấu vấn đề cần phải nắm được? Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, có nhiều phương pháp khác nhau, nhưng người dạy nên sử dụng cách dạy bao quát, truyền đạt những điều cốt lõi nhất thì người học có thể hiểu thấu vấn đề.

Chủ tịch Hồ Chí Minh phân tích: “Việc cốt yếu là phải làm cho người học hiểu thấu vấn đề. Nhưng hiểu thấu cũng có nhiều cách: có cách hiểu thấu thật tỉ mỉ, nhưng dạy theo cách đó thì phải tốn nhiều thì giờ. Trái lại cũng có cách dạy bao quát mà vẫn làm cho người học hiểu thấu được. Ví dụ: muốn dạy cho người ta biết con voi là thế nào thì có thể nói tỉ mỉ bộ xương của nó ra sao, nó có mấy cái răng, nó sống thế

nào, sống được mấy năm, v.v.. Nhưng nếu chưa thể dạy kỹ như thế được thì cũng có thể nói cho người ta biết bao quát hình thù của con voi như: mình nó to bằng ba bốn con trâu, nó có chân lớn như cột nhà, hai tai to như hai cái quạt, một cái vòi và hai cái ngà ở đầu, v.v.. Như thế, người học không thể lầm con voi với con tôm, con mèò hay con bò được”¹.

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh, cách dạy bao quát vấn đề còn phải nhằm làm cho người học sử dụng được kiến thức đã học để làm việc thực tế ở nơi công tác. Như Người chỉ ra: “Hơn nữa, khi nói đến

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.357-358.

chuyện săn voi hay bắt voi, người ta cũng không nghĩ làm được rằng có thể dùng lưới câu mà móc hay dùng roi, dùng gậy mà đánh. Như thế là người học dùng được sự hiểu biết của mình vào việc làm một phần nào. Trái lại, nếu thì giờ ít, trình độ còn kém, mà cứ cặm cụi lo nghiên cứu tỉ mỉ cái ngà voi không chẳng hạn, thì khi trở về lại tưởng làm con voi là cái ngà, không ích lợi gì cả”¹.

Thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, các giảng viên cần luôn nhớ rằng thời gian dạy và học có hạn, người dạy không nên sa đà vào những chi tiết của bài học, nhất là không nên đi vòng quanh chủ đề của

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.358.

bài học bằng các chuyện kể, bằng các ví dụ, chi tiết không điển hình hoặc chỉ có liên quan chút ít đến chủ đề bài học. Người dạy cần có cái nhìn toàn diện, bao quát và đi thẳng vào trình bày, phân tích được nội dung cốt lõi, bản chất của vấn đề, của nguyên lý cơ bản trong lý luận chính trị. Phương châm dạy học tốt là dành tối đa thời gian cho kiến thức cốt lõi, cơ bản, giảm đến tối thiểu những chi tiết cụ thể, xa xôi, không điển hình. Một ví dụ nhỏ để chứng minh nguyên lý khi dạy học cũng phải được cân nhắc, chọn lọc công phu sao cho đắt nhất, vừa đủ làm sáng tỏ nguyên lý, vừa giúp người học từ đó suy ra nhiều trường hợp tương tự, có ý nghĩa trong thực tiễn.

Tóm lại, trong giảng dạy, các thầy, cô giáo cần nêu bật những luận điểm quan trọng nhất. Cần đi vào thực chất vấn đề; tránh chung chung, bỏ những chi tiết thừa; không dẫn dắt từ những điều quá xa so với nội dung bài học; không mất thời gian nhắc đi nhắc lại những chân lý mọi người đều đã biết cả rồi; tránh đứt quãng và không ăn khớp trong trình bày một vấn đề hoặc một hệ thống vấn đề.

5. Có nhân cách nhà giáo cao cả và lòng yêu nghề thiết tha

5.1. Người thầy giáo tốt - thầy giáo xứng đáng là thầy giáo - là người vẻ vang nhất

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định vai trò

quan trọng có ý nghĩa chiến lược lâu dài của công tác giáo dục và đào tạo là: “Vì lợi ích mười năm thì phải trồng cây, vì lợi ích trăm năm thì phải trồng người”¹. Trong sự nghiệp đó, nhà giáo là nhân tố quyết định sự tồn tại và chất lượng của giáo dục và đào tạo.

Người khẳng định rõ: “Không có thầy giáo thì không có giáo dục. Bây giờ đang xây dựng nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa để dần dần đến chủ nghĩa xã hội. Kháng chiến thì cần nhiều cán bộ quân sự. Bây giờ xây dựng kinh tế. Không có cán bộ không làm được. Không có giáo dục, không có cán bộ thì cũng không nói gì đến kinh tế văn hóa”².

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.528.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.10, tr.345.

Chính vì người thầy giáo quyết định sự tồn tại của giáo dục, quyết định việc dạy tốt và học tốt, nên Chủ tịch Hồ Chí Minh coi người thầy giáo tốt - thầy giáo xứng đáng là thầy giáo - là người vẻ vang nhất:

“Người thầy giáo tốt - thầy giáo xứng đáng là thầy giáo - là người vẻ vang nhất. Dù là tên tuổi không đăng trên báo, không được thưởng huân chương, song những người thầy giáo tốt là những anh hùng vô danh. Đây là một điều rất vẻ vang. Nếu không có thầy giáo dạy dỗ cho con em nhân dân, thì làm sao mà xây dựng chủ nghĩa xã hội được? Vì vậy nghề thầy giáo rất là quan trọng, rất là vẻ vang; ai có ý kiến không đúng về

nghề thầy giáo, thì phải sửa chữa”¹.

Những người được đứng trên bục giảng Trường Đảng đều cần phấn đấu hết sức mình để trở thành người thầy giáo tốt, người thầy giáo xứng đáng là thầy giáo - những người vẻ vang nhất trong sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng và Nhà nước ta.

Nhà giáo Trường Đảng cần sống có lý tưởng, có mục đích, rèn luyện ý chí vượt khó vươn lên, có tinh thần phấn đấu liên tục với động cơ trong sáng và tư duy sáng tạo; thực hành cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; học và làm theo tư

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.402-403.

tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Có tác phong làm việc nhanh nhẹn, khẩn trương, khoa học; có thái độ văn minh, lịch sự trong quan hệ xã hội, trong giao tiếp với đồng nghiệp, với người học; giải quyết công việc khách quan, tận tình, chu đáo.

5.2. Các giảng viên phải “thật thà yêu nghề mình”

Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyên các nhà giáo phải thấy rõ sứ mạng của sự nghiệp giáo dục và của nhà giáo rất vẻ vang để thật sự tâm huyết với nghề, say mê nghề nghiệp, thì mới có thể dạy tốt, sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ mới có thể thành công: “Thầy cũng như trò, cán bộ

cũng như nhân viên, phải thật thà yêu nghề mình. Có gì vẻ vang hơn là nghề đào tạo những thế hệ sau này tích cực góp phần xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản?”¹.

Các thầy, cô giáo đứng trên bục giảng Trường Đảng để truyền thụ kiến thức lý luận chính trị là một vinh dự và trách nhiệm cao quý. Đó là vinh dự, trách nhiệm nói tiếng nói chính thống của Đảng, Nhà nước với những cán bộ, đảng viên của Đảng, Nhà nước ta. Do đó, trên bục giảng, người dạy không được tùy tiện trình bày nhận thức cá nhân theo sở thích riêng của mình, hoặc đưa ra những nội dung giảng

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.402.

dạy không đúng với quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, hoặc không sát với mục tiêu, chuẩn đầu ra của bài giảng cũng như của chương trình cao cấp lý luận chính trị. Thật sự yêu nghề, tâm huyết với công việc giảng dạy, tất cả vì sự thành công của người học - đó chính là nhân tố quyết định thành công của người thầy giáo trong sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ.

IV.

YÊU CẦU ĐỐI VỚI NGƯỜI HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

1. Có động cơ đúng trong học tập

Động cơ học tập là nhân tố đầu tiên quyết định việc học tốt lý luận chính trị. Người học cao cấp lý luận chính trị cần thấu hiểu lời khuyên của Chủ tịch Hồ Chí Minh, phải tẩy trừ cho sạch những động cơ học tập sai lệch: “học tập lý luận thì nhằm mục đích học để vận dụng chứ không phải học lý luận vì lý luận, hoặc vì tạo cho mình một cái vốn lý luận để sau

này đưa ra mặc cả với Đảng. Tất cả những động cơ học tập không đúng đắn đều phải tẩy trừ cho sạch”¹. Trước hết, cần loại bỏ quan niệm đến lớp học chỉ cốt thi đỗ, được nhận bằng tốt nghiệp. Có bằng tốt nghiệp cho đủ tiêu chuẩn đề bạt lên vị trí mới.

Trong đội ngũ học viên, cần có sự đấu tranh, phê phán và loại bỏ nhận thức sai lệch về ý nghĩa, tầm quan trọng của lý luận và học tập lý luận chính trị. Khắc phục hiện tượng có ở không ít cán bộ, đảng viên là lười học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.95.

Người học hiểu rõ nhu cầu học để nâng cao trình độ lý luận chính trị, để củng cố bản lĩnh chính trị, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, vào sức mạnh và vai trò của nhân dân và tương lai của sự nghiệp đổi mới đất nước; quyết tâm vượt mọi khó khăn trong học tập để có thể có được khả năng tư duy lý luận độc lập, tự chủ, sáng tạo đặng giải quyết tốt mọi nhiệm vụ của Đảng, Nhà nước giao cho, do đó mà phục vụ được nhiều nhất cho Tổ quốc và nhân dân, như Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: Học tập lý luận chính trị để làm việc, làm người, làm cán bộ; học để phục vụ sự nghiệp của Đảng, của giai cấp công nhân, của nhân dân, của Tổ quốc và nhân loại.

2. Có thái độ đúng trong học tập

2.1. Học tập lý luận chính trị là một nhiệm vụ chính trị

Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyên các học viên Trường Đảng: “*Muốn học tập có kết quả tốt thì phải có thái độ đúng và phương pháp đúng*”¹. Thái độ đúng, tức là phải coi việc học tập lý luận và chính trị là một nhiệm vụ quan trọng của cán bộ, đảng viên.

Trong thực tế, các học viên học cao cấp lý luận chính trị, nhất là học hệ không tập trung luôn luôn than phiền công việc rất bận, rất ít thời gian để đọc giáo trình, đọc tài liệu tham khảo. Dường như với không ít

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.116.

người, có mặt đủ giờ trên lớp đã là hết sức cố gắng. Song, học tập lý luận chính trị thật sự là một nhiệm vụ cách mạng, không hề đơn giản, dễ dàng. Người học lý luận chính trị cần luôn nhớ lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh - nhà giáo vĩ đại nhất của Đảng ta: “Phải tự nguyện, tự giác, xem công tác học tập cũng là một nhiệm vụ mà người cán bộ cách mạng phải hoàn thành cho được, do đó mà tích cực, tự động hoàn thành kế hoạch học tập, nêu cao tinh thần chịu khó, cố gắng, không lùi bước trước bất kỳ khó khăn nào trong việc học tập”¹.

Thực tế chứng minh rằng tinh thần chủ động, tự giác, chịu khó, cố gắng không lùi

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.98.

bước trước bất kỳ khó khăn nào là nhân tố quyết định thành công trong học tập. Tri thức trong nội dung, chương trình cao cấp lý luận khá đồ sộ, phong phú, sâu sắc, mà thời gian học không nhiều, cán bộ đi học còn có nhiều việc khác phải làm, do vậy nếu không có tinh thần thực sự cầu thị, với quyết tâm học tập cao nhất thì khó có thực tài, thực học, khó hình thành tư duy lý luận và nâng cao thực sự bản lĩnh chính trị.

2.2. Khiêm tốn, thật thà, chống tự kiêu, tự mãn

Khiêm tốn, thật thà là những phẩm chất đạo đức quý báu cần thiết phải có trong học tập lý luận chính trị. Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn cán bộ, đảng viên: Không ai có thể tự cho mình là đã biết đủ rồi, biết

hết rồi. Người nào tự cho là đã biết đủ rồi, thì người đó dốt nhất. Người khuyên các học viên Trường Đảng: “Phải khiêm tốn, thật thà. Trong Đảng ta trình độ lý luận còn thấp kém, không ai có thể tự xưng mình là giỏi lý luận. Do đó phải nêu cao tinh thần *khiêm tốn, thật thà*. Đào sâu suy nghĩ khi nghiên cứu các tác phẩm của Mác - Lênin... cái gì biết thì nói biết, không biết thì nói không biết. *Kiêu ngạo, tự phụ, tự mãn là kẻ thù số một của học tập*”¹. “Tự kiêu là thoái bộ. Vì tự mãn tự túc, không cố gắng học hỏi thêm. Không theo kịp sự tiến bộ của thời đại. Tự mình ngăn trở sự tiến bộ của mình”².

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.98.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.632.

Làm theo lời dạy của Người, các học viên trong quá trình học tập cao cấp lý luận chính trị cần biết nhận thức cái chưa đúng, chưa đủ, chưa sâu sắc của bản thân về những nội dung rất phong phú của chương trình cao cấp lý luận chính trị; biết học tập và đúc kết kinh nghiệm học tập, nghiên cứu lý luận từ những người giỏi hơn; biết lắng nghe và tiếp thu ý kiến của người khác để mài giũa năng lực học tập, nghiên cứu, tự hoàn thiện mình để ngày càng tiến bộ trong học tập và công tác.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khuyên, đã là cán bộ, đảng viên thì phải xung phong, gương mẫu trong học tập lý luận chính trị: “Trong việc học tập cũng như trong mọi việc, đảng viên và đoàn viên của

nhà trường cần phải xung phong gương mẫu, phải giúp đỡ anh em, chị em cùng tiến bộ”¹.

3. Có phương pháp khoa học, tích cực trong học tập

3.1. Lý luận liên hệ với thực tế, học đi đôi với hành

Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định rõ phương châm, phương pháp học tập lý luận chính trị cho các học viên Trường Đảng: “Phương châm, phương pháp học tập là lý luận liên hệ với thực tế. Học xong, về xí nghiệp, về hợp tác xã, về cơ quan... Phải biến những điều đã học

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.403.

thành hành động cách mạng thực tế. Học phải đi đôi với hành, chứ không phải học để nói suông”¹.

Để thực hiện được lời dạy của Người, các học viên học cao cấp lý luận chính trị không chỉ biết ghi nhớ, tái hiện kiến thức đã học, mà phải từ chỗ phân tích, hiểu biết sâu sắc kiến thức lý luận chính trị để biến thành kỹ năng trong công tác thực tế. Muốn vậy, học viên cần phải biết cách liên hệ lý luận với thực tế theo sự chỉ dẫn của Người: “Bây giờ chúng ta phải học tập thiết thực để về làm cho tốt. Và khi về địa phương... Cần nắm vững đường lối, chính sách của Đảng, chịu khó đi sâu,

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.116.

đi sát cơ sở... để hiểu rõ tình hình sản xuất, đời sống của nhân dân, tình hình các chi bộ và các đoàn thể quần chúng. Do đó mà có chủ trương, biện pháp cho đúng, cho kịp thời”¹.

Không chỉ biết đề ra cho cơ quan, đơn vị, địa phương mình chủ trương, biện pháp cho đúng, cho kịp thời, mà Chủ tịch Hồ Chí Minh còn chỉ ra cho các cán bộ, đảng viên bậc thang cao nhất phải đạt được trong *nhận thức* và *tư tưởng* sau khi học tập lý luận chính trị. Đó là cán bộ, đảng viên phải vừa biết dùng kiến thức lý luận vào thực tế công tác, lại “phải vừa làm vừa học, nghiên cứu không những

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.277.

trong sách vở mà ngay trong những công tác của mình”¹; và, qua thực tế làm việc tốt, tự cải tạo tư tưởng, nâng cao trình độ tư tưởng, lập trường, quan điểm và phương pháp làm việc của mình để có thể đóng góp được nhiều nhất vào sự nghiệp cách mạng của Đảng. Như Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Phải liên hệ lý luận với thực tế công tác và tư tưởng của mình, để tự cải tạo mình, nâng cao sự tu dưỡng của mình về lập trường, quan điểm và phương pháp của chủ nghĩa Mác - Lênin”² để giải quyết tốt những vấn đề cách mạng đặt ra.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.4, tr.38.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.97.

3.2. Độc lập suy nghĩ, tự do tư tưởng

Để nắm được và sử dụng lý luận chính trị - một khoa học ở tầm cao trí tuệ vào thực tế công tác, Chủ tịch Hồ Chí Minh vạch rõ: “Phải nêu cao tác phong độc lập suy nghĩ và tự do tư tưởng. Đọc tài liệu thì phải đào sâu hiểu kỹ, không tin một cách mù quáng từng câu một trong sách, có vấn đề chưa thông suốt thì mạnh dạn đề ra và thảo luận cho vỡ lẽ. Đối với bất cứ vấn đề gì đều phải đặt câu hỏi “vì sao?”, đều phải suy nghĩ kỹ càng xem nó có hợp với thực tế không, có thật là đúng lý không, tuyệt đối không nên nhắm mắt tuân theo sách vở một cách xuôi chiều. Phải suy nghĩ chín chắn.

- Phải bảo vệ chân lý, phải có nguyên tắc tính, không được ba phải, điều hòa”¹.

Trong thời đại thông tin đa chiều, lắm nhiễu loạn thông tin, người học cao cấp lý luận chính trị cần suy nghĩ, quán triệt sâu sắc quan điểm nói trên của Người. *Đọc tài liệu thì phải đào sâu hiểu kỹ, không tin một cách mù quáng từng câu một trong sách.* Tránh lối học vẹt, chỉ biết nhắc lại kiến thức trong giáo trình, trong tài liệu tham khảo. Vấn đề là cần tìm thấy “nghĩa giữa hai hàng chữ” ở các nguyên lý, nguyên tắc, phương châm chính trị trong lý luận, nắm được những vấn đề có tính phương pháp

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.98-99.

luận trong lý luận chính trị để giải quyết những vấn đề trong thực tế công tác.

Ở Trường Đảng, học viên chẳng những cần khiêm tốn học tập, mà còn phải rèn luyện để có bản lĩnh học tập và phương pháp học tập tốt. Ở trường có rèn luyện được phương pháp tư duy độc lập, tự chủ, sáng tạo trong học tập, nghiên cứu, thì khi ra trường, người cán bộ mới nâng cao được trình độ tư duy lý luận và nâng cao thực sự bản lĩnh chính trị; cán bộ mới có năng lực tổ chức thực hiện tốt quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; hơn nữa tham gia vào việc tổng kết thực tiễn sự nghiệp đổi mới hiện nay.

4. Có ý thức tổ chức, kỷ luật tốt trong học tập

4.1. Tuân thủ nội quy, quy định của nhà trường

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, các học viên “Phải tôn trọng kỷ luật nhà trường”¹. Để hoàn thành tốt quá trình học tập cao cấp lý luận chính trị của Học viện Chính trị khu vực I, các học viên cần tìm hiểu để thực hiện đầy đủ quyền lợi và nghĩa vụ của học viên trong quá trình học tập. Cần nắm vững nội quy, quy chế đối với học viên để thực hiện những quy định về học tập, rèn luyện của Học viện, từ những quy định về nghỉ học, hoãn thi, miễn học, miễn thi, thi

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.13, tr.436.

kết thúc môn học, tổ chức thực hiện đánh giá khối kiến thức thứ tư, học bổ sung, học lại, thi bổ sung, thi lại, thực hiện đề án tốt nghiệp, thi tốt nghiệp, đánh giá kết quả rèn luyện, cho đến tốt nghiệp và công nhận tốt nghiệp; khen thưởng và kỷ luật. Bên cạnh đó, học viên cũng cần biết và thực hiện tốt những quy định hoạt động tổ chức lớp học, tổ chức chi bộ lớp học; những quy định về thu học phí, lệ phí và các khoản thu khác; quy định đọc, mượn tài liệu tại Trung tâm Thông tin tư liệu khoa học; cách sử dụng công nghệ thông tin quản lý đào tạo.

4.2. Đoàn kết, tự phê bình, phê bình trong học tập lý luận chính trị

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: Muốn thành cán bộ tốt, phải có tinh thần tự chỉ trích, tự phê bình. Có nhiều đồng chí hoặc

tự cho mình có trình độ nhận thức cao, có kinh nghiệm đầy đủ về công tác - hoặc vì không có tinh thần tiến thủ, chỉ biết tới dẫu hay đó, nên không chịu học tập, không biết tự chỉ trích để sửa đổi những lầm lỗi và bồi bổ những thiếu sót.

“Phải biết rằng tình hình khách quan thay đổi hàng giờ hàng phút, một chủ trương của ta hôm nay đúng, hôm sau đã không hợp thời, nếu ta không tỉnh táo kiểm điểm những tư tưởng hành vi của ta để bỏ đi những cái quá thời, sai hỏng, nhất định ta sẽ không theo kịp tình thế, ta sẽ bị bỏ rơi, bị các bạn tỉnh táo nhanh nhẹn hơn vượt đi trước”¹.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.4, tr.28.

Muốn thích hợp với tình thế, muốn cùng tiến bộ hay vượt lên các bạn khác, mỗi học viên cần phải nhận thức và tự giáo dục không ngừng, cần phải thành thật tự vạch ra những khuyết điểm, sai lầm để bổ sung và sửa đổi. Phải bỏ hẳn thái độ “xong việc thì thôi”; không chịu tự phê bình, tự chỉ trích thì không bao giờ tấn tới được.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công”¹. Cho nên, để học tập, rèn luyện tốt, các học viên cần: “Phải đoàn kết giúp đỡ lẫn nhau học tập, mạnh dạn phê bình và thật thà tự phê

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.628.

bình và khi phê bình, tự phê bình thì phải xuất phát từ ý muốn đoàn kết, để đạt đến đoàn kết mới trên cơ sở mới”¹.

Để góp phần vào việc dạy tốt và học tốt cao cấp lý luận chính trị, các học viên cần thực hiện đúng lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Cần phải giữ gìn kỷ luật cho tốt, phải sạch sẽ, gọn gàng. Kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân, chủ nghĩa tự do, chống lề mề, luộm thuộm”².

5. Cần học tập suốt đời trong xã hội học tập

5.1. Học hỏi là một việc phải tiếp tục suốt đời. Chúng ta phải tiếp tục học và hành để tiến bộ kịp nhân dân

Ngày nay, học tập suốt đời và xã hội học

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.11, tr.99.

tập được coi là nhân tố then chốt của sự phát triển xã hội. Từ rất sớm, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Học hỏi là một việc phải tiếp tục suốt đời. Suốt đời phải gắn liền lý luận với công tác thực tế. Không ai có thể tự cho mình đã biết đủ rồi, biết hết rồi. Thế giới ngày ngày đổi mới, nhân dân ta ngày càng tiến bộ, cho nên chúng ta phải tiếp tục học và hành để tiến bộ kịp nhân dân”¹. Do vậy, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là những học viên học cao cấp lý luận chính trị cũng phải nhận thức rõ ràng, việc học không phải cho xong mà là một quá trình liên tục, thường xuyên, học suốt đời, học trong nhà trường, trong công tác, trong thực tiễn, trong nhân dân.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.10, tr.377.

*5.2. Mỗi đảng viên phải tích cực học tập.
Còn sống thì còn phải học, còn phải hoạt
động cách mạng*

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “mỗi đảng viên phải tích cực học tập. Phải thực hiện lời dạy của Lênin là học, học nữa, học mãi. Học phải đi đôi với hành. Học để hành càng ngày càng tốt hơn. Bác thường nghe nói có đồng chí mới 40 tuổi mà đã cho mình là già cho nên ít chịu học tập. Nghĩ như vậy là không đúng, 40 tuổi chưa phải là già. Bác đã 76 tuổi nhưng vẫn cố gắng học thêm. Chúng ta phải học và hoạt động cách mạng suốt đời. Còn sống thì còn phải học, còn phải hoạt động cách mạng”¹.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.113.

Bước vào thế kỷ XXI, ở nước ta, nhiệm vụ xây dựng xã hội học tập là để đảm bảo việc học tập suốt đời của mọi người, có nghĩa là đảm bảo nhu cầu tự hoàn thiện của từng thành viên trong cộng đồng đáp ứng với sự phát triển kinh tế - xã hội và sự bình đẳng về giáo dục và đào tạo. Trong bối cảnh đó, cán bộ, đảng viên càng cần thiết học tập và làm theo lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Chúng ta phải học và hoạt động cách mạng suốt đời. Còn sống thì còn phải học, còn phải hoạt động cách mạng”¹. Đặc biệt là mỗi cán bộ, đảng viên trong các cơ quan Đảng, Nhà nước của hệ thống chính trị

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.113.

còn phải không ngừng học tập lý luận chính trị. Học tập tốt lý luận chính trị để làm chính trị tốt hơn, tức là để phục vụ nhân dân, để cống hiến cho Tổ quốc được nhiều hơn, tốt hơn.

V. QUẢN LÝ DẠY VÀ HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

1. Xây dựng nội dung, chương trình

Xây dựng nội dung, chương trình là một trong những nhân tố quyết định dạy tốt và học tốt. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng nội dung chương trình lý luận chính trị cần đảm bảo đúng quan điểm của Đảng, sát với thực tiễn và đáp ứng trúng nhu cầu của người học.

“Nên kiểm thảo kỹ công tác “cải cách” về chương trình, chủ trương và cách thi

hành, để tìm thấy những khuyết điểm mà sửa đổi, những ưu điểm mà phát triển thêm... Nên chú ý làm thế nào cho việc giáo dục liên kết với đời sống của nhân dân, với công cuộc kháng chiến và kiến quốc của dân tộc. Làm thế nào để phối hợp việc giáo dục của trường học với việc tuyên truyền và giáo dục chính trị chung của nhân dân”¹.

Hết sức tránh tình trạng người học cần một đấng, chương trình lại học một nẻo. “Thí dụ: huấn luyện cho cán bộ trong các cơ quan hành chính mà không đưng đến công việc hành chính. Còn dạy chính trị thì mênh mêng mà không thiết thực, học rồi không dùng được. Phần đông cán bộ là

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.7, tr.139.

công nhân và nông dân, văn hóa rất kém. Đảng chưa tìm đủ cách để nâng cao trình độ văn hóa của họ. Huấn luyện lý luận cho những cán bộ cao cấp, đến nay hoặc chưa làm, hoặc làm không đúng, lý luận và thực tế không khớp với nhau, dạy theo cách học thuộc lòng. Đó là những điều Đảng nên sửa chữa ngay”¹.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Việc học tập của cán bộ phải có tổ chức... Phải thống nhất chương trình học.

- Nên học cái gì?
- Học để làm gì?
- Học thế nào?”².

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5 tr.309.

2. *Danh ngôn Hồ Chí Minh*, Nxb. Thanh niên, Hà Nội, 2005, tr.110.

Quán triệt định hướng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về chương trình, nội dung giáo dục lý luận chính trị, chúng ta cần xây dựng nội dung, chương trình, thời gian đào tạo, bồi dưỡng theo hướng chọn lọc, thiết thực, phù hợp với từng loại chức danh cán bộ. Nâng cao chất lượng, rút ngắn thời gian đào tạo phù hợp, bảo đảm tính kế thừa, thống nhất; bậc đào tạo càng cao, nội dung càng chuyên sâu, tránh trùng lặp nội dung ở các hệ, bậc học dưới. Chú trọng hơn về phương pháp luận, tính định hướng, kinh nghiệm hoạt động thực tiễn, kỹ năng công tác và phong cách lãnh đạo, quản lý cho người học.

Hiện nay, chương trình đào tạo cao cấp lý luận chính trị đã có sự đổi mới căn bản, các khối kiến thức được thiết kế và tổ chức

giảng dạy bám sát mục tiêu đề ra; chương trình đang chuyển mạnh từ chú trọng truyền thụ lý luận kinh viện một chiều, sang đề cao tranh luận, thảo luận, nâng cao năng lực dùng phương pháp lý luận chính trị giải quyết nhiệm vụ chính trị cụ thể, phát triển kỹ năng lãnh đạo, quản lý đáp ứng yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng, Nhà nước trong tình hình mới.

Trong thời gian tới, chúng ta cần tiếp tục quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm của Đảng ta để hoàn thiện chương trình, nội dung đào tạo, bồi dưỡng cao cấp lý luận chính trị đảm bảo kết hợp nhuần nhuyễn tính lý luận và thực tiễn, tính khoa học và cách mạng, phù hợp với tình hình đất nước, thực tế và nhu cầu công tác của người học.

2. Xây dựng kế hoạch giảng dạy và tổ chức học tập

2.1. Xây dựng kế hoạch giảng dạy

Kế hoạch giảng dạy của mỗi năm học là công cụ quan trọng đầu tiên đảm bảo cho hoạt động giảng dạy của Nhà trường đi vào nền nếp. Do vậy, cần bàn bạc xây dựng kế hoạch giảng dạy một cách khoa học, tập trung trí tuệ, nguồn nhân lực giảng dạy ở trong và ngoài Nhà trường để hoàn thành kế hoạch giảng dạy một cách tốt nhất. Nâng cao chất lượng đào tạo cao cấp lý luận chính trị trong Học viện đòi hỏi phải thực hiện nghiêm túc lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh để tránh những khuyết điểm thường xảy ra như mở lớp mà không tính toán chu đáo, kỹ lưỡng:

“Khuyết điểm chung là tham làm nhiều mà làm không chu đáo, không biết “quý hồ tinh, bất quý hồ đa””¹. Trong việc mở lớp huấn luyện, một số sai lầm hay mắc phải là:

1) *Lớp quá đông.* Học viên đông quá thì việc dạy và học ít kết quả vì trình độ lý luận của người học chênh lệch, nên thu nhận kiến thức không đều. Trình độ công tác thực tế của người học cũng khác nhau, nên chương trình không sát với đối tượng.

2) *Mở lớp quá nhiều.* Vì mở nhiều lớp nên thiếu người giảng, mỗi giảng viên phải tăng thêm giờ dạy, tăng ca nên không có nhiều thời gian đầu tư cho soạn giáo án,

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.362.

chuẩn bị bài giảng, không tâm huyết với nội dung giảng dạy.

Như vậy, việc mở lớp cần chú trọng đảm bảo chất lượng dù số lượng ít còn hơn là mở lớp đông người, mở nhiều lớp, mở lung tung. Kế hoạch mở lớp phải cần theo định hướng như Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ ra: “Bây giờ phải chuyển vào kế hoạch, chuyển vào chính quy... Trong kế hoạch, các việc phải ăn khớp với nhau”¹. Phải biết xây dựng một bản kế hoạch bài giảng đầy đủ và thiết thực. Trong kế hoạch, cần “sắp xếp thời gian và bài học cho những lớp đó, phải cho khéo, phải có mạch lạc với nhau, mà

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.10, tr.290.

không xung đột với nhau”¹.

Để việc dạy và học đều đi đúng kế hoạch, trước khi năm học mới bắt đầu, Học viện cần xây dựng được các kế hoạch cơ bản sau:

- *Kế hoạch mở lớp*: Kế hoạch mở lớp phải bám sát chủ trương, định hướng về công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng, Nhà nước, cơ bản đáp ứng được nhu cầu đào tạo cán bộ của các ban, bộ, ngành Trung ương và địa phương. Kế hoạch này cần xác định rõ: Trong năm học này mở bao nhiêu lớp. Trong đó có bao nhiêu lớp tập trung, bao nhiêu lớp không tập trung. Địa điểm mở lớp, thời gian khai giảng, thời gian bế giảng. Thứ tự, thời

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.312.

gian học và thi các môn trong chương trình học mà các khoa, phòng chuyên môn phải đảm đương.

- *Kế hoạch giảng dạy*: Kế hoạch này chỉ rõ khoa nào giảng, người giảng là ai, giảng bài nào ở lớp nào, thời gian giảng ra sao.

- *Kế hoạch phục vụ công tác đào tạo*: Kế hoạch này cần nêu rõ: phòng học, phương tiện phục vụ cho việc dạy, học; tài liệu học tập, chỗ ăn, nghỉ của giảng viên và học viên.

Để “có một kế hoạch đầy đủ và thiết thực”, “trong kế hoạch, các việc phải ăn khớp với nhau” khi xây dựng kế hoạch phải dựa trên các căn cứ:

+ Chức năng, nhiệm vụ được giao của các khoa, ban, phòng;

- + Chủ trương, chính sách của cấp trên;
- + Chương trình, kế hoạch được giao;
- + Đề nghị của các cơ quan cấp dưới và các bộ phận phối hợp;
- + Đặc điểm tình hình của đơn vị;
- + Điều kiện về nguồn lực.

Kế hoạch phải tuân thủ các nguyên tắc:

Có tính Đảng: Kế hoạch phải thể hiện và bảo đảm thực hiện được những chủ trương, đường lối của Đảng. Kế hoạch phải cụ thể hoá được mục tiêu, cơ cấu, quy mô, bước đi trong chủ trương của cấp trên sao cho phù hợp với đặc điểm tình hình của Học viện, của các địa phương phối hợp mở lớp. Các cấp ủy Đảng trực tiếp lãnh đạo, động viên và tổ chức cán bộ, nhân viên thực hiện và kiểm tra việc thực hiện kế hoạch.

Tập trung dân chủ: Kế hoạch của Học viện Chính trị khu vực I do Giám đốc soạn thảo; kế hoạch các đơn vị do trưởng các đơn vị soạn thảo; kế hoạch cá nhân do cá nhân soạn thảo, có sự tham gia thảo luận rộng rãi của tập thể giáo viên và các lực lượng giáo dục.

Tính khoa học: Xây dựng kế hoạch đòi hỏi phải có căn cứ, coi trọng điều tra, dự đoán, phải sử dụng các công cụ hiện đại. Nhiệm vụ, chỉ tiêu kế hoạch phải rõ ràng, cụ thể. Mức độ cụ thể, rõ ràng phải vừa đủ cho biết tương lai phát triển của cấp thực hiện, đánh giá được cấp thực hiện và làm cơ sở để các đơn vị, cá nhân xây dựng kế hoạch của mình. Phải quán triệt lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong khi soạn thảo kế hoạch giảng dạy và học

tập của Học viện: “Chớ đặt những chương trình, kế hoạch mênh mông, đọc nghe sướng tai nhưng không thực hiện được. Việc gì cũng cần phải thiết thực, nói được, làm được. Việc gì cũng phải từ nhỏ dần dần đến to, từ chỗ dễ dần dần đến khó, từ thấp dần dần đến cao. Một chương trình nhỏ mà thực hành được hẳn hoi, hơn là một trăm chương trình to tát mà làm không được”¹.

“Phải tính toán cẩn thận *những điều kiện cụ thể, những biện pháp cụ thể. Kế hoạch phải chắc chắn, cân đối. Chớ đem chủ quan mình thay thế cho điều kiện thực tế*”²...

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.217.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.13, tr.71.

Nguyên tắc tính pháp lệnh: Kế hoạch một khi đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt chính thức thì được coi là một văn bản pháp quy.

Để kế hoạch đào tạo có thể được thực hiện thuận lợi và hiệu quả, ngoài sự nỗ lực, cố gắng của tập thể cán bộ giảng viên, sự đồng thuận của học viên, còn cần có sự ủng hộ, sự chỉ đạo sát sao của cấp trên và lãnh đạo các địa phương, cơ quan, ban, ngành hữu quan.

2.2. Tổ chức học tập

** Tổ chức lớp học:*

Chủ tịch Hồ Chí Minh nêu ra định hướng: “Mở lớp nào cho ra lớp ấy. Lựa chọn người dạy và người đến học cho cẩn thận. Đừng

mở lớp lung tung”¹. Việc tổ chức lớp học phải căn cứ vào điều kiện cụ thể của địa phương, điều kiện của Học viện để xác định mở lớp ở đâu? Mở bao nhiêu lớp? Mỗi lớp bao nhiêu người? Hình thức học tập trung hay không tập trung?

Người chỉ rõ: “Phải có một ban kiểm tra để xem xét việc học tập và sự tiến bộ của mọi người, giúp đỡ người tiến bộ ít, khen ngợi người tiến bộ nhiều”². Học viện chúng ta cũng cần có kế hoạch tốt về thanh tra, kiểm tra, theo dõi lớp học, để kịp thời động viên người tốt, việc tốt trong dạy và học. Kịp thời nhắc nhở, uốn

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.363.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.272.

nấn những việc bất cập làm cho việc dạy và học được tốt.

Chủ tịch Hồ Chí Minh nêu ra phương hướng tổ chức và cách làm việc: “Bao nhiêu cách tổ chức và cách làm việc, đều vì lợi ích của quần chúng, vì cần cho quần chúng. Vì vậy, cách tổ chức và cách làm việc nào không hợp với quần chúng thì ta phải có gan đề nghị lên cấp trên để bỏ đi hoặc sửa lại. Cách nào hợp với quần chúng, quần chúng cần, thì dù chưa có sẵn, ta phải đề nghị lên cấp trên mà đặt ra. Nếu cần làm thì cứ đặt ra, rồi báo cáo sau, miễn là được việc”¹. Theo định hướng của Người, khi tổ chức lớp học phải vì lợi ích và mục đích của người học lý luận chính trị để sửa

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.286.

chữa cách tổ chức không phù hợp, mạnh dạn từ thực tế đề xuất cách tổ chức lớp học phù hợp với các loại chức danh cán bộ ở các địa phương, ban, bộ, ngành khác nhau:

* *Tổ chức học tập*: Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ dẫn các bước tiến hành:

“1. *Nghiên cứu* - Mỗi người phải đọc kỹ càng các tài liệu...

2. *Thảo luận* - Khai hội thảo luận và phê bình. Trong lúc thảo luận, mọi người được hoàn toàn tự do phát biểu ý kiến, dù đúng hoặc không đúng cũng vậy. Song không được nói gàn, nói vòng quanh. Những kết luận trong cuộc thảo luận phải có cấp trên duyệt y mới là chính thức”¹.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.271-272.

“*Cách học tập*: Tổ chức từng ban cao cấp hoặc trung cấp. Lấy tự học làm cốt. Do thảo luận và chỉ đạo giúp vào”¹. “Vô luận công tác môn nào, lớp huấn luyện nào, đều phải tuyệt đối chống bệnh chủ quan, bệnh hẹp hòi, bệnh ba hoa”².

“Những tài liệu huấn luyện phải nhằm vào sự cần dùng, cần thiết của quần chúng. Phải hỏi: người đến chịu huấn luyện rồi, *có áp dụng được ngay không? Có thực hành được ngay không?*”

... Chúng ta phải xét rõ và làm cho hợp trình độ văn hóa, thói quen sinh hoạt, trình độ giác ngộ, kinh nghiệm tranh đấu, lòng ham, ý muốn, tình hình thiết thực của quần chúng. Do đó mà định cách làm việc, cách tổ chức”³.

1, 2, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.312, 313, 288.

Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh về cách thức tổ chức học tập, cần xây dựng kế hoạch giảng dạy trên cơ sở nguồn lực hiện có của Học viện và các cộng tác viên, đảm bảo chỉ tiêu tuyển sinh hằng năm rõ ràng, có chất lượng, đúng tiêu chuẩn. Các loại lớp phải phù hợp với đối tượng đào tạo và có cơ cấu lớp tập trung và không tập trung hợp lý, nhằm đáp ứng nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý của các ban, bộ, ngành và các địa phương.

3. Quản lý giảng viên

3.1. Lựa chọn giảng viên

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Học trò tốt hay xấu là do thầy giáo, cô giáo tốt

hay xấu”¹. Có đội ngũ thầy, cô giáo tốt mới có việc dạy tốt học tốt. Thầy giáo, cô giáo tốt phải là “kiểu mẫu về mọi mặt: tư tưởng, đạo đức, lối làm việc”². Làm thế nào để có được đội ngũ nhà giáo như vậy? Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: Trước hết “Các cơ quan cần phải rất chú ý đến việc huấn luyện cán bộ. Phải lựa chọn rất cẩn thận những nhân viên phụ trách việc huấn luyện đó. Những người lãnh đạo cần phải tham gia việc dạy. Không nên bủn xỉn về các khoản chi tiêu trong việc huấn luyện”³.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.12, tr.269.

2, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.356, 313.

Việc tuyển chọn giảng viên được thực hiện theo từng bước. Xác định số lượng giảng viên cần tuyển dụng, xác định tiêu chí đảm bảo chất lượng giảng viên, đăng thông báo tuyển dụng, nhận hồ sơ, xét hồ sơ, tổ chức thi tuyển, thông báo kết quả, đảm bảo đúng quy trình, công khai, khách quan. Tuy nhiên, công tác tuyển dụng giảng viên hiện còn có khó khăn. Yêu cầu mang tính đặc thù của giảng viên Học viện là phải tinh thông về lý luận chính trị, am tường về thực tiễn, lại phải hiểu biết công việc của học viên. Yêu cầu đó rất cao. Trong khi ở nước ta chưa có cơ sở nào có chức năng nhiệm vụ đào tạo giảng viên cho Học viện. Để khắc phục khó khăn đó, cần thực hiện lời dạy của Hồ Chí Minh: Không được tiếc công sức, tiền của, phải tập trung

nguồn lực đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên, coi đó là khâu then chốt đảm bảo việc dạy tốt, học tốt.

Công tác đào tạo, bồi dưỡng giảng viên được tiến hành trên nhiều phương diện: nâng cao trình độ văn hóa, chuyên môn qua việc cử cán bộ đi học thạc sĩ, nghiên cứu sinh ở các trường đại học, các viện chuyên ngành ở trong nước và ở nước ngoài. Trau dồi kỹ năng giảng dạy ở các lớp bồi dưỡng về phương pháp tích cực, hiện đại. Xây dựng cơ chế trọng dụng giảng viên giỏi, thu hút tài năng từ các cơ quan khác hoặc tốt nghiệp từ nước ngoài. Tăng cường đào tạo cán bộ qua luân chuyển, đi nghiên cứu thực tế ở các địa phương, ban, bộ, ngành và chú ý nâng cao kiến thức thực tiễn qua tương tác

với học viên. Thường xuyên bồi dưỡng, cập nhật kiến thức mới cho đội ngũ giảng viên. Đảm bảo quyền tham dự, đánh giá và phản hồi của người học với kết quả dạy và học. Tổ chức biên soạn tài liệu bồi dưỡng giảng viên trẻ; cử giảng viên có kinh nghiệm đào tạo, hướng dẫn giảng viên trẻ; thực hiện chế độ trợ giảng nhằm giúp giảng viên từng bước nâng cao trình độ chuyên môn và phương pháp giảng dạy.

Đi đôi với việc tăng cường đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên cơ hữu, Học viện có kế hoạch và chính sách thu hút những cán bộ văn hóa, khoa học, kỹ thuật, quản lý giỏi và những cán bộ của các ngành và các địa phương tham gia công tác giảng dạy theo chế độ kiêm giảng và thỉnh giảng. Để

các giải pháp này phát huy hiệu quả, đòi hỏi phải có thời gian, kinh phí, sự quyết tâm của cán bộ giảng viên và sự quan tâm giúp đỡ của lãnh đạo cấp trên.

3.2. Quản lý giảng viên

Về cách thức quản lý, Chủ tịch Hồ Chí Minh vạch rõ: “Tóm lại, đối với cán bộ có năm cách:

a) *Chỉ đạo* - Thả cho họ làm, thả cho họ phụ trách, dù sai lầm chút ít cũng không sợ.

Nhưng phải luôn luôn tùy theo hoàn cảnh mà bày vẽ cho họ về phương hướng công tác, cách thức công tác, để cho họ phát triển năng lực và sáng kiến của họ, đúng với đường lối của Đảng.

b) *Nâng cao* - Luôn luôn tìm cách cho họ học thêm lý luận và cách làm việc, làm cho tư tưởng, năng lực của họ ngày càng tiến bộ.

c) *Kiểm tra* - Không phải ngày nào cũng kiểm tra. Nhưng thường thường kiểm tra để giúp họ rút kinh nghiệm, sửa chữa khuyết điểm, phát triển ưu điểm.

Giao công việc mà không kiểm tra, đến lúc thất bại mới chú ý đến. Thế là không biết yêu cầu cán bộ.

d) *Cải tạo* - Khi họ sai lầm thì dùng cách “thuyết phục” giúp cho họ sửa chữa.

Không phải một sai lầm to lớn, mà đã vội cho họ là “cơ hội chủ nghĩa”, đã “cảnh cáo”, đã “tạm khai trừ”. Những cách quá đáng như thế đều không đúng.

đ) *Giúp đỡ* - Phải cho họ điều kiện sinh sống đầy đủ mà làm việc. Khi họ đau ốm, phải có thuốc thang. Tùy theo hoàn cảnh mà giúp họ giải quyết vấn đề gia đình. Những điều đó rất quan hệ với tinh thần của cán bộ, và sự thân ái đoàn kết trong Đảng”¹.

Học tập và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh, hiện nay Học viện Chính trị khu vực I cũng thực hiện quản lý giảng viên bằng hiệu quả công việc trên cơ sở giao việc, giao quyền và giao trách nhiệm cho giảng viên. Cách thức quản lý này tạo điều kiện cho giảng viên được chủ động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm trước học viên và trước lãnh đạo. Tuy nhiên, bên

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.316.

cạnh mặt được, cách quản lý này cũng bộc lộ một số hạn chế. Đó là tình trạng thiếu tổ chức, thiếu kỷ luật, thiếu sự thống nhất trong thực hiện mục tiêu, chuẩn đầu ra bài giảng của một số giảng viên. Để khắc phục hạn chế này, cần thực hiện tốt chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về công tác kiểm tra, cải tạo và giúp đỡ giảng viên. Trong thực tế, công tác kiểm tra, đánh giá giảng viên được Ban Giám đốc và các phòng, ban chức năng quan tâm chỉ đạo nhưng hiệu quả chưa cao vì chưa có đủ công cụ đánh giá.

Để đánh giá được chính xác mức độ hoàn thành nhiệm vụ của giảng viên, cần xác định rõ khối lượng công việc và yêu cầu về chất lượng công việc cần đạt được của mỗi loại giảng viên. Trong Học viện, cần có sự thống nhất về quan niệm, thước

đo đánh giá chất lượng, hiệu quả bài giảng cao cấp lý luận chính trị. Trước hết, các khoa chuyên môn cần tổ chức cho giảng viên tham gia tích cực, nghiêm túc vào việc xác định rõ mục tiêu, chuẩn đầu ra của toàn bộ chương trình; mục tiêu, chuẩn đầu ra của từng môn học và từng chuyên đề trong chương trình; đồng thời có các biện pháp kiểm tra, giám sát phù hợp để giảng viên thực hiện được mục tiêu, chuẩn đầu ra của bài giảng trong quá trình tổ chức dạy và học, khắc phục nhược điểm, phát huy ưu điểm để nâng cao chất lượng, hiệu quả việc dạy và học lý luận chính trị.

Việc dự giờ dạy và học cần được tiến hành thường xuyên và không báo trước. Sau khi dự giờ cần góp ý cho giảng viên,

nêu rõ những mặt được để họ phát huy và những hạn chế để họ khắc phục. Tiếp tục tạo điều kiện cho giảng viên học tập để nâng cao trình độ. Cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa Học viện Chính trị khu vực I với Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và các viện nghiên cứu, trường đại học, v.v. để giảng viên được tham gia nhiều hơn trong các lớp đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn nghề nghiệp để nâng cao trình độ về mọi mặt. Cần có nguồn kinh phí hỗ trợ giảng viên trẻ học tập nâng cao trình độ ngoại ngữ, tin học ở những cơ sở đào tạo có uy tín, chất lượng.

Việc phân công người hướng dẫn, bồi dưỡng giảng viên trẻ là quy định bắt buộc đối với giáo sư, phó giáo sư, tiến sĩ,

giảng viên cao cấp, giảng viên chính trong Học viện, tuy nhiên cần có cơ chế kiểm tra, khuyến khích. Có chính sách giúp đỡ giảng viên khi họ gặp khó khăn. Đẩy mạnh công tác giáo dục, bồi dưỡng lòng tự hào và lòng tự trọng nghề nghiệp của giảng viên. Phát huy tính tự chủ ở mỗi giảng viên, để họ nỗ lực tự lập, tự cường trong sự nghiệp của mình.

4. Quản lý học viên

Việc quản lý, theo dõi quá trình học tập và rèn luyện của học viên có ý nghĩa quan trọng nhằm phát huy vai trò chủ động, tính tự giác, ý thức tổ chức kỷ luật của người học để đảm bảo việc học tốt.

Khi về thăm Trường Đảng, Chủ tịch

Hồ Chí Minh đã nhắc nhở các học viên có ý thức tổ chức, kỷ luật trong quá trình học tập:

“Phải tôn trọng kỷ luật nhà trường”¹.

“1- Giữ kỷ luật trong lớp.

2- Áo quần, sách vở, đồ đạc, thu xếp cho ngăn nắp”².

Người yêu cầu các học viên Trường Đảng phải nêu cao tinh thần tự giác, chủ động học tập: “Học tập ở trường của Đoàn thể không phải như học ở các trường lối cũ, không phải có thầy thì học, thầy không đến thì đùa. Phải biết tự động học tập”³.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.13, tr.436.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.8, tr.176.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.361.

Hiện nay, đa số học viên đi học cao cấp lý luận chính trị đều muốn nâng cao trình độ nhận thức để làm việc tốt hơn. Tuy nhiên, cũng có những trường hợp đi học với động cơ cốt để có bằng cấp, chứng chỉ phù hợp với tiêu chuẩn cán bộ cần bổ nhiệm. Vẫn còn việc học đối phó, thi đối phó, nghỉ học, nghỉ tiết nhiều. Tinh thần tự giác học tập, việc chủ động tìm, đọc tài liệu trước và sau giờ lên lớp, chủ động tương tác với giảng viên v.v. tuy đã có nhưng chưa thành nền nếp.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào công tác quản lý học viên cần tập trung làm tốt những việc sau:

Phải thống nhất về trách nhiệm cũng như hành động trong công tác quản lý học viên, từ Ban Giám đốc, các khoa, phòng

đến đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý, theo dõi lớp. Trên cơ sở các quy định của Trung ương, Học viện cần xây dựng thành những quy định quản lý cụ thể, có tính khả thi. Yêu cầu giảng viên thực hiện nghiêm túc công tác quản lý học viên trong giờ lên lớp, nhận xét khách quan trung thực về tình hình lớp học. Thực hiện nghiêm túc nội quy, quy chế thi, kiểm tra. Kiểm tra sĩ số học viên, kiểm tra việc đeo thẻ học viên, xét điều kiện thi, coi thi, chấm thi đều cần được thực hiện đúng.

Làm tốt công tác giáo dục tư tưởng nhằm xây dựng động cơ, thái độ học tập đúng cho người học. Việc này phải được tiến hành ngay từ đơn vị cơ sở khi cử cán bộ đi học và phải được tiến hành thường xuyên trong suốt thời gian học viên học

tập tại trường. Làm công tác tư tưởng đối với học viên là trách nhiệm chung của Đảng ủy, Ban Giám đốc, các khoa, phòng chức năng, cán bộ theo dõi lớp, ban cán sự và mỗi học viên phải tự làm tư tưởng cho chính mình.

Lựa chọn, bố trí cán bộ theo dõi lớp có năng lực và trách nhiệm, có đạo đức nghề nghiệp, tạo được niềm tin và nhận được sự kính trọng từ học viên. Cán bộ theo dõi lớp chịu trách nhiệm chính trong việc quản lý học viên, do đó phải được tham gia quản lý, điều hành quá trình đào tạo từ khâu phổ biến chương trình, kế hoạch đến việc quản lý theo dõi quá trình học tập và rèn luyện của học viên. Phát huy vai trò của ban cán sự lớp trong việc quản lý học tập của học viên. Thường xuyên và kịp thời

báo cáo với cán bộ theo dõi và Trường phòng Đào tạo về tình hình mọi mặt của lớp. Đồng thời, nắm chắc hồ sơ học viên để cung cấp cho Hội đồng xét tốt nghiệp, đảm bảo đánh giá chính xác kết quả học tập của từng học viên. Trường hợp học viên nghỉ học nhiều, Học viện cần có công văn thông báo cho địa phương hoặc cơ quan cử cán bộ đi học biết, để cùng có biện pháp khắc phục, đảm bảo sĩ số lớp học.

Tăng cường công tác thanh tra giảng dạy, thanh tra thi, kiểm tra giờ tự học của học viên nội trú, kịp thời phát hiện ra những sai sót trong thực hiện quy định quy chế học viên nhằm giúp học viên sửa chữa và kịp thời phát hiện ra những hạn chế trong quy chế, quy định để khắc phục.

Học viện đã gửi công văn yêu cầu các tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy các ban, bộ, ngành Trung ương phối hợp chặt chẽ với Học viện trong tuyển sinh và quản lý học viên. Tuyển chọn cử người đi học đảm bảo đúng tiêu chuẩn, không cử người đi học sai đối tượng, nhất là hình thức học không tập trung. Kiên quyết không thay đổi người đi học sau khi đã xét duyệt; tạo điều kiện về thời gian, công việc để học viên yên tâm tập trung học tập. Tăng cường trách nhiệm quản lý học viên của cấp ủy cử đi học, quy định học viên nghỉ học phải có công văn của cơ quan cử đi học.

Định kỳ 3 tháng, 6 tháng và hằng năm Học viện gửi phiếu thông báo kết quả học

tập và tinh thần, thái độ học tập của học viên về đơn vị. Đề nghị đơn vị xác định đi học lý luận chính trị là một trong những nhiệm vụ chính trị của cán bộ, lấy kết quả học tập là tiêu chí bình xét thi đua, xét danh hiệu phấn đấu của đảng viên hằng năm.

5. Đánh giá kết quả học tập

Việc kiểm tra, đánh giá kết quả học tập phải được cân nhắc, tính toán và tích hợp bằng nhiều hình thức khác nhau để làm một thành tố quan trọng trong suốt quá trình dạy học. Tuy nhiên, trong thực tế dạy và học, việc kiểm tra, đánh giá thường được coi là khâu đi sau, cuối cùng khi kết thúc bài học, môn học và cả khóa học. Cách quan niệm này có hạn chế là không định hướng sát mục tiêu,

chuẩn đầu ra cho việc dạy và học, thiếu sự đa dạng trong đánh giá, không cung cấp kịp thời thông tin về sự tiến bộ của người học, tạo thành sức ỳ cản trở quá trình đổi mới phương pháp dạy học.

Để đánh giá đúng kết quả học tập ở Học viện, chúng ta cần vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về đánh giá việc học tốt lý luận chính trị. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã xác định: “Muốn học tập có kết quả tốt thì phải có thái độ đúng và phương pháp đúng”¹. “Học để làm việc, làm người, làm cán bộ. Học để phụng sự Đoàn thể, học để phụng sự giai cấp và nhân dân, học để

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.116.

phụng sự Tổ quốc và nhân loại”¹. Do vậy, công tác kiểm tra đánh giá phải có nhiều hình thức khác nhau. Từ kiểm tra, thi, (hình thức tự luận cho đến trắc nghiệm, vấn đáp truyền thống và vấn đáp nhóm), làm tiểu luận, làm đề án tốt nghiệp, v.v.. Trong các hình thức đó từ việc ra đề thi, đề thảo luận, chấm điểm rèn luyện, làm đề án tốt nghiệp, việc đặt câu hỏi, sự tương tác giữa giảng viên và học viên, đều cần nhằm đo lường và xác định được các mức độ đạt được của người học về kiến thức, kỹ năng, thái độ, tư tưởng, về mục đích học tập lý luận chính trị.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.208.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Khi học tập lý luận thì nhằm mục đích học để vận dụng chứ không phải học lý luận vì lý luận, hoặc vì tạo cho mình một cái vốn lý luận để sau này đưa ra mặc cả với Đảng”¹. “Phương châm, phương pháp học tập là lý luận liên hệ với thực tế. Học xong, về xí nghiệp, về hợp tác xã, về cơ quan... Phải biến những điều đã học thành hành động cách mạng thực tế. Học phải đi đôi với hành, chứ không phải học để nói suông”². Vì vậy, cách đánh giá, cách tổ chức thi từ ra đề, cách đặt câu hỏi, tương tác giảng viên với học viên trong thi vấn đáp nhóm mà Học viện Chính trị khu vực I đang làm, đều

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.10, tr.95.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.116.

cần đo, xác định được khả năng người học nắm lý luận, đặc biệt là vận dụng lý luận vào giải quyết các vấn đề thực tiễn, phải có tỷ lệ điểm xứng đáng cho năng lực này.

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Khi cất nhắc cán bộ, phải xem kết quả học tập cũng như kết quả công tác khác mà định”¹. Vậy, nên đề nghị với các cấp có thẩm quyền ra quyết định công nhận kết quả học tập rèn luyện của học viên là một tiêu chí trong đánh giá xếp loại và bổ nhiệm cán bộ.

Đánh giá kết quả học tập cần được thực hiện liên tục, song song với quá trình dạy học, bằng nhiều hình thức đa dạng phù

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.313.

hợp với việc dạy và học hằng ngày. Từ đánh giá mức độ rèn luyện cho đến tinh thần, thái độ, kết quả học tập thường xuyên và ở cuối mỗi môn, mỗi khóa học.

Đánh giá kết quả học tập phải dựa trên các mục tiêu, chuẩn đầu ra của môn học, bài học đã được công bố trước cho người học.

Đánh giá được thiết kế dựa trên sự thu hút người học cùng tham gia đánh giá, khuyến khích tạo động lực học tập, nâng cao ý thức và niềm tin cho người học.

Đánh giá phải tuân theo nguyên tắc chính xác, khách quan, phân hóa và công bằng.

Các thông tin đánh giá cần được phân tích, tích hợp, thậm chí dùng làm công cụ, phương tiện ngay trong quá trình tổ chức dạy học. Thông tin đánh

giá phải được lưu giữ và phân tích cẩn thận phục vụ cho các quá trình thành phần của dạy học.

Đánh giá kết quả học tập dựa trên bằng chứng xác thực. Câu hỏi, bài kiểm tra cần đơn giản, trực tiếp, không quá dài, và phải gắn với việc giải quyết những vấn đề kiến thức lý luận chính trị đặt ra trong công tác của người học.

VI. ĐIỀU KIỆN DẠY VÀ HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

1. Hệ thống giảng đường, hội trường phục vụ dạy và học

Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm tới hệ thống trường, lớp để phục vụ cho việc dạy và học. Người căn dặn: Cần có đủ lớp học, tránh “lớp quá đông”. “Đông quá thì dạy và học ít kết quả vì trình độ lý luận của người học chênh lệch, nên thu nhận không đều”¹. Theo Người, để nâng cao chất

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.362.

lượng của việc dạy và học, các cấp ủy Đảng, chính quyền, đội ngũ các thầy, cô giáo, những người làm công tác giáo dục và cả người học cần thường xuyên quan tâm, chăm lo tới việc đầu tư, sửa chữa, bổ sung hệ thống cơ sở vật chất phục vụ cho công tác giáo dục. Người chỉ rõ: “Sửa sang trường lớp, đó là việc của thầy, của trò, có thể làm được nhưng không chịu làm”¹.

Quán triệt tư tưởng của người, Học viện Chính trị khu vực I luôn quan tâm đầu tư nâng cấp hệ thống giảng đường, hội trường nhằm đáp ứng tốt nhất yêu cầu của việc dạy tốt và học tốt lý luận chính trị. Học viện có hệ thống giảng đường với diện tích 1.838 m², gồm nhiều phòng học lớn,

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.12, tr.271.

nhỏ và phòng chờ của giảng viên.

Hằng năm, Học viện đều có kế hoạch bổ sung, nâng cấp, bảo trì, bảo dưỡng hệ thống máy móc, sửa chữa các phòng học tại giảng đường cũng như kịp thời đầu tư thêm máy móc, trang thiết bị cho phòng học kỹ năng và thực hành phương pháp giảng dạy tích cực. Xây dựng, bố trí các hội trường phục vụ cho các buổi hội nghị, hội thảo, tọa đàm. Hội trường lớn với hơn 500 chỗ ngồi, bảo đảm phục vụ tốt các buổi họp, hội nghị, sinh hoạt học thuật, học tập toàn khóa.

Tuy nhiên, hệ thống giảng đường, phòng học, các phòng họp, các phương tiện phục vụ phương pháp dạy học tích cực của Học viện so với yêu cầu và số lượng người cần đi học cao cấp lý luận

chính trị của các địa phương, ban, bộ, ngành cũng hãy còn thiếu. Trong thời gian tới, để đáp ứng yêu cầu mở rộng các loại hình đào tạo, bồi dưỡng các loại chức danh cán bộ, Học viện cần tiếp tục xây dựng, hoàn thiện hệ thống giảng đường, hội trường với các trang thiết bị hiện đại đảm bảo phục vụ tốt cho việc dạy tốt và học tốt lý luận chính trị theo tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm của Đảng ta.

2. Thư viện và tài liệu học tập

Ngay sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chủ trương diệt giặc đói, chống nạn mù chữ, xây dựng nền giáo dục Việt Nam mới, trong đó việc quan trọng đầu tiên là

phải mở trường học và “mở thư viện”¹.
Tổ chức phòng đọc sách báo. “Chúng ta phải có sách kháng chiến và kiến quốc cho các trường”².

Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, cần phải đầu tư, lựa chọn cẩn thận các loại tài liệu “thiết thực”, khoa học để phục vụ cho cả người dạy và người học, phát huy tốt nhất kết quả nghiên cứu, giảng dạy của người dạy, kết quả tự học, tự nghiên cứu của người học. Người chỉ rõ: “tài liệu phải lựa chọn, xếp đặt lại, vì trình độ người học không đều nhau, cần có tài liệu thích hợp với từng hạng. Tài liệu không thích hợp thì

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.4, tr.13.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.575.

học không có ích lợi gì”¹.

Thư viện Học viện Chính trị khu vực I xác định mục tiêu phát triển trở thành thư viện hiện đại, có khả năng lưu trữ, phát triển các dịch vụ cung cấp thông tin tư liệu đầy đủ, chính xác, hiệu quả cho công tác nghiên cứu, giảng dạy và học tập. Thư viện được bố trí gần khu giảng đường, thuận tiện cho học viên tìm đọc và tra cứu tài liệu. Với 2 phòng nghiệp vụ, 1 phòng đọc tổng hợp với khoảng 100 chỗ ngồi, các phòng đọc, tra cứu đều được trang bị máy tính nhằm đáp ứng nhu cầu tra cứu của bạn đọc. Tổng số tài liệu hiện có tại Thư viện của Học viện là hơn 100

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.359.

ngàn bản gồm các loại sách tham khảo, sách giáo khoa, giáo trình, tập bài giảng, báo, tạp chí, văn kiện, tài liệu nội san, v.v. đáp ứng tương đối tốt nhu cầu thiết yếu của hoạt động học tập, nghiên cứu và giảng dạy tại Học viện.

Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh, để dạy tốt, học tốt cao cấp lý luận chính trị, cần tiếp tục đổi mới cách hoạt động và phục vụ của Thư viện. Chuyển dần các hoạt động của thư viện từ phương thức thủ công truyền thống sang tự động hóa của thư viện điện tử. Tập trung đổi mới và phát triển nguồn lực thông tin, đổi mới cách tổ chức quản lý thông tin với quan điểm phục vụ lấy người dùng tin làm trung tâm. Phấn đấu đưa Thư viện trở thành trung tâm nghiên cứu, trao đổi học

thuật của Học viện, tạo được sự hấp dẫn đối với cán bộ, giảng viên và học viên bởi tính chuyên dụng, tiện nghi và mỹ quan. Nâng cao hơn nữa chất lượng phục vụ bạn đọc thông qua việc bổ sung nguồn tài liệu có chất lượng, nội dung phong phú, thể loại đa dạng và được cập nhật thường xuyên. Chú trọng tạo ra các sản phẩm và dịch vụ thông tin theo những tiêu chuẩn mới. Tiếp tục hoàn chỉnh và nâng cao chất lượng các cơ sở dữ liệu, đặc biệt là cơ sở dữ liệu toàn văn. Tăng cường cung cấp thông tin cho website Học viện. Xây dựng các kênh phản hồi thông tin và tiếp nhận nhu cầu tin của người dùng tin thông qua website của Học viện và các kênh thông tin khác, v.v..

3. Ký túc xá, cơ sở vật chất phục vụ văn hóa, thể dục thể thao

Trong điều kiện đất nước còn nhiều khó khăn, thiếu thốn, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm yêu cầu các cấp, các ngành chăm lo đảm bảo cơ sở vật chất cho quá trình dạy và học ở các nhà trường. Người huấn dụ: “Các cô, các chú, các cháu phải cùng nhau tổ chức và quản lý đời sống vật chất và tinh thần ở các trường học ngày một tốt hơn, tăng cường bảo đảm sức khỏe và an toàn”¹. Hiện nay, hệ thống ký túc xá Học viện đã đáp ứng được nhu cầu về chỗ ở cho học viên hệ tập trung với các loại phòng đơn, phòng đôi và phòng dành cho

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.507.

3 học viên. Tất cả phòng đều được trang bị đầy đủ các dụng cụ sinh hoạt cần thiết đáp ứng nhu cầu sinh hoạt và học tập, rèn luyện của học viên.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Giữ gìn dân chủ, xây dựng nước nhà, gây đời sống mới, việc gì cũng cần có sức khỏe mới làm thành công. Mỗi một người dân yếu ớt, tức là cả nước yếu ớt, mỗi một người dân mạnh khỏe tức là cả nước mạnh khỏe”¹. Người cho rằng, ngành giáo dục nói chung và trong mỗi cơ sở giáo dục cần quan tâm đầu tư cho các hoạt động rèn luyện thể lực nâng cao sức khỏe cho cán bộ, nhân viên và người học. Có sức khỏe tốt mới có thể dạy tốt và học tốt.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.4, tr.241.

Học viện đã quan tâm xây dựng các khu vực thể thao, rèn luyện thể chất, bao gồm: Sân bóng đá, bóng chuyền, sân tennis, nhà chơi cầu lông, phòng tập Yoga, hệ thống dụng cụ phục vụ rèn luyện thể lực ngoài trời, v.v. phục vụ nhu cầu văn hóa, thể thao nâng cao sức khỏe của cán bộ, giảng viên, học viên và người lao động.

Việc xây dựng cơ sở vật chất của Học viện trong những năm qua đã được quan tâm, song nhìn chung nơi ăn, ở, học tập, làm việc của cán bộ, giảng viên, học viên vẫn còn thiếu, chật trội, hệ thống thư viện, tư liệu chưa thật sự phong phú, tính cập nhật còn hạn chế. Một số hạng mục công trình mới xây dựng phục vụ cho công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ còn chậm tiến độ, khả năng tiếp nhận học viên

nội trú hạn hẹp so với yêu cầu mở rộng quy mô đào tạo tập trung, mở rộng các lớp bồi dưỡng.

Để đáp ứng tốt hơn yêu cầu về việc ổn định chỗ ở cho học viên yên tâm học tập, nghiên cứu, nâng cao trình độ lý luận chính trị kết hợp với việc rèn luyện sức khỏe, tăng cường các hoạt động văn hóa, thể dục thể thao, Học viện cần có lộ trình mở rộng hệ thống khu nhà ở học viên theo hướng hiện đại, khang trang hơn, có đầy đủ các phương tiện phục vụ sinh hoạt cần thiết đảm bảo sự tiện nghi, thoải mái nhất cho người học. Tiếp tục đầu tư, quy hoạch các khu luyện tập thể dục, thể thao hiện có theo hướng chuyên nghiệp hơn, khai thác hiệu quả các khu

thể thao, phương tiện rèn luyện sức khỏe hiện có.

4. Môi trường văn hóa Trường Đảng

Chủ tịch HỒ Chí Minh luôn quan tâm tới việc xây dựng văn hóa ứng xử và cảnh quan xanh, sạch, đẹp của các nhà trường. Khi đến thăm Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, Người đã ân cần căn dặn các thầy, cô giáo, sinh viên, cán bộ, công nhân viên chức: “Trước hết là *phải đoàn kết*. Đoàn kết thật sự, giữa thầy và thầy, giữa thầy và trò, giữa trò và trò, giữa cán bộ và công nhân. Toàn thể nhà trường phải đoàn kết thành một khối, đoàn kết phải thật sự trăm phần trăm chứ không phải chỉ là đoàn kết miệng... Cần phải giữ gìn kỷ luật cho tốt, phải sạch sẽ, gọn gàng. Kiên quyết chống

chủ nghĩa cá nhân, chủ nghĩa tự do, chống lề mề, luộm thuộm”¹. Cần chú ý làm tốt việc trồng cây xanh, giữ gìn môi trường cảnh quan sạch, đẹp, có lối sống văn minh. Việc đó cần phải có tổ chức và phải quyết tâm thì sẽ làm được.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Tất cả thầy trò, cán bộ, công nhân phải phấn khởi thi đua phát triển ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm, làm thế nào để nhà trường này chẳng những là trường sư phạm mà còn là *trường mô phạm của cả nước*”².

Lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng văn hóa học đường không những đúng cho Trường Đại học Sư phạm

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.402, 404.

Hà Nội, mà còn có giá trị định hướng cho việc xây dựng văn hóa Trường Đảng của chúng ta hiện nay.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh, chúng ta cần giữ gìn truyền thống, bản sắc văn hóa Trường Đảng, đó là: Tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc; cống hiến thực thi công vụ; cầu thị, sáng tạo, chất lượng trong đào tạo, nghiên cứu khoa học; kỷ cương nơi công sở; văn minh trong ứng xử.

Các nguyên tắc ứng xử trong Học viện cần được xây dựng phù hợp với truyền thống, bản sắc văn hóa dân tộc, điều kiện kinh tế, chính trị, xã hội của đất nước, đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế và đặc thù Trường Đảng.

Cần xây dựng phong cách ứng xử chuẩn mực của cán bộ, học viên trong công tác, học tập và rèn luyện; xây dựng môi trường làm việc, học tập chuyên nghiệp, dân chủ, văn minh, hiện đại, khoa học và nhân văn.

Thực hiện văn hóa Trường Đảng phải được coi là một nhân tố quyết định trong việc dạy tốt học tốt, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Mỗi cán bộ, giảng viên, nhân viên và học viên đều cần quán triệt và thực hiện tốt “Quy chế văn hóa công sở tại Học viện Chính trị khu vực I” và “Quy định về ứng xử văn hóa của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và các trường chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương”, xây dựng Học viện Chính trị khu vực I thành một Học viện tiêu biểu

trong đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng, Nhà nước.

5. Thực hiện dân chủ, tạo động lực cho việc dạy tốt và học tốt

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Dân chủ, sáng kiến, hăng hái, ba điều đó rất quan hệ với nhau. Có dân chủ mới làm cho cán bộ và quần chúng đề ra sáng kiến. Những sáng kiến đó được khen ngợi, thì những người đó càng thêm hăng hái, và người khác cũng học theo”¹. Trong nhà trường, dân chủ, sáng kiến, hăng hái thi đua là những động lực thúc đẩy việc dạy tốt và học tốt.

Người cũng chỉ dẫn rằng muốn thực hành

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.284.

dân chủ được rộng rãi, thúc đẩy được tinh thần hăng hái thi đua và có nhiều sáng kiến thì phải khắc phục được một số khuyết điểm, yếu kém trong cách thực hiện dân chủ. Người chỉ rõ: “Đến nay, cán bộ và đảng viên vẫn ít sáng kiến, ít hăng hái. Đó là vì lẽ gì? Vì nhiều lẽ. Mà trước hết là vì: Cách lãnh đạo của ta không được dân chủ, cách công tác của ta không được tích cực. Nếu ai nói chúng ta không dân chủ, thì chúng ta khó chịu. Nhưng nếu chúng ta tự xét cho kỹ, thì thật có như thế.

Đối với cơ quan lãnh đạo, đối với những người lãnh đạo, các đảng viên và các cán bộ dù có ý kiến cũng không dám nói, dù muốn phê bình cũng sợ, không dám phê bình. Thành thử cấp trên với cấp dưới cách biệt nhau. Quần chúng với Đảng rời xa

nhau. Trên thì tưởng cái gì cũng tốt đẹp. Dưới thì có gì không dám nói ra.

Họ không nói, không phải vì họ không có ý kiến, nhưng vì họ nghĩ nói ra cấp trên cũng không nghe, không xét, có khi lại bị “trù” là khác. Họ không dám nói ra thì họ cứ để trong lòng, rồi sinh ra uất ức, chán nản. Rồi sinh ra thói “không nói trước mặt, chỉ nói sau lưng”, “trong Đảng im tiếng, ngoài Đảng nhiều mồm”, sinh ra thói “thậm thà thậm thụt” và những thói xấu khác”¹.

Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: “Trong trường, cần có dân chủ. Đối với mọi vấn đề, thầy và trò cùng nhau thảo luận, ai có ý

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.5, tr.283.

kiến gì đều thật thà phát biểu. Điều gì chưa thông suốt, thì hỏi, bàn cho thông suốt. Dân chủ nhưng trò phải kính thầy, thầy phải quý trò, chứ không phải là “cá đối bằng đầu”. Đồng thời thầy và trò cần giúp đỡ những anh chị em phục vụ cho nhà trường. Các anh chị em nhân viên thì nên thi đua sao cho cơm lành canh ngon để cho học sinh ăn no, học tốt”¹.

Để nâng cao chất lượng việc dạy và học và cả sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Dù khó khăn đến đâu cũng phải tiếp tục thi đua dạy tốt và học tốt. Trên nền tảng giáo dục chính trị và lãnh đạo tư tưởng tốt, phải

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.9, tr.266.

phấn đấu nâng cao chất lượng văn hóa và chuyên môn nhằm thiết thực giải quyết các vấn đề do cách mạng nước ta đề ra và trong một thời gian không xa, đạt những đỉnh cao của khoa học và kỹ thuật”¹.

Để đạt mục đích thi đua dạy tốt và học tốt, việc tạo động lực cho người dạy, người học và người phục vụ cho quá trình dạy học là rất cần thiết. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Giáo dục nhằm đào tạo những người kế tục sự nghiệp cách mạng to lớn của Đảng và nhân dân ta, do đó các ngành, các cấp đảng và chính quyền địa phương phải thật sự quan tâm hơn nữa đến sự nghiệp này, phải

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.507.

chăm sóc nhà trường về mọi mặt, đẩy sự nghiệp giáo dục của ta lên những bước phát triển mới”¹.

Người yêu cầu: “Cần có những phần thưởng để khuyến khích, động viên, cổ vũ mọi người hăng hái làm tròn nhiệm vụ”². Cần có sự tôn vinh, khuyến khích động viên, khen thưởng những người thực sự dạy tốt, học tốt lý luận chính trị. Để tạo thêm động lực cho đội ngũ giảng viên, còn phải quan tâm đến chính sách về thu nhập, về công việc, môi trường làm việc, sự thăng tiến, v.v..

Cần thực hiện tốt các chính sách về thu nhập như: chính sách lương, thưởng, chính

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.508, 662.

sách về bảo hiểm xã hội chính sách về các khoản phụ cấp. Chính sách về thu nhập phải đảm bảo cho cán bộ, giảng viên có mức sống từ trung bình khá trở lên. Sử dụng chính sách nâng lương sớm, chính sách khen thưởng đúng người, đúng việc. Tránh tình trạng cào bằng trong phân phối lợi ích.

Xác định nhiệm vụ và tiêu chuẩn việc làm cho từng chức danh cán bộ, giảng viên, người lao động của Học viện. Đánh giá đúng năng lực, phẩm chất của cán bộ, giảng viên, người lao động để phân công, giao việc phù hợp với năng lực, phẩm chất, sở trường, đặc điểm cá nhân của từng người.

Cần xây dựng môi trường, cơ sở làm

việc hiện đại và thân thiện. Cung cấp đủ các trang thiết bị cần thiết, tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ giảng viên thực thi nhiệm vụ. Giảng viên là những người lao động trí óc, sáng tạo tri thức, do đó điều kiện làm việc cần tạo ra sự tự do tư tưởng, tự nguyện phục tùng chân lý, toàn tâm toàn ý, tập trung công sức cho việc dạy và học cho tốt.

Cần có chế độ, chính sách khuyến khích, thi đua, đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học phục vụ việc dạy tốt, học tốt trong Học viện. Khuyến khích các đề tài nghiên cứu khoa học cấp cơ sở đi vào nghiên cứu đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy cao cấp lý luận chính trị. Các học viên cũng cần được khuyến khích

tích cực tham gia nghiên cứu đổi mới phương pháp học tập nhằm học tốt lý luận chính trị, v.v..

Việc nâng lương, thăng hạng cán bộ, đề bạt cán bộ đều cần căn cứ vào kết quả thực hiện các nhiệm vụ, yêu cầu nhằm dạy tốt, học tốt cao cấp lý luận chính trị của Học viện. Xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm các quy chế, quy định về việc dạy và học lý luận chính trị. Kiên quyết chuyển những cán bộ không có khả năng giảng dạy, phẩm chất nhà giáo yếu kém sang làm công việc khác hoặc cho giảm biên chế.

Đối với học viên, cũng thực hiện chế độ thưởng phạt nghiêm minh. Bên cạnh việc thực hiện nghiêm quy chế, quy định, có chính sách động viên khuyến khích học

viên tích cực học tập, rèn luyện tốt. Đề nghị với Ban tổ chức các ban, bộ, ngành, các tỉnh, thành phố khi sử dụng, cất nhắc hay khen thưởng, kỷ luật cán bộ, đều phải xét đến kết quả học tập lý luận chính trị cũng như kết quả các công tác khác để quyết định cho đúng.

KẾT LUẬN

Mỗi vấn đề lớn cũng như nhỏ, chiến lược cũng như cụ thể quyết định việc dạy tốt, học tốt cao cấp lý luận chính trị tại Học viện Chính trị khu vực I đều đã được đề cập từ phần gốc rễ, nền tảng là tư tưởng Hồ Chí Minh, cho đến định hướng chỉ đạo của Đảng để phân tích, đánh giá đúng thực trạng nhằm tìm ra giải pháp phù hợp với Học viện Chính trị khu vực I.

Trước hết, tất cả cán bộ, công nhân viên chức và người lao động trong Học viện đều

cần thực sự thấu hiểu tại sao chúng ta nhất định phải tập trung sức cho việc dạy tốt, học tốt lý luận chính trị. Thấy rõ vai trò, tầm quan trọng của lý luận chính trị đối với cán bộ, đảng viên trong việc hoàn thành nhiệm vụ của mình, để tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước trong sạch, vững mạnh nhằm đưa sự nghiệp đổi mới đi tới thắng lợi hoàn toàn.

Thứ hai, cả người dạy, cũng như người học đều cần hiểu đến nơi, đến chốn nền tảng tư tưởng, mục đích, ý nghĩa sâu xa của nội dung chương trình cao cấp lý luận chính trị đang được dạy và học. Hơn nữa, nó còn cần được tiếp tục không ngừng hoàn thiện bởi chính những người dạy và học. Cả người dạy và người học đều cần

trau dồi năng lực sử dụng tốt những kiến thức cốt lõi, những vấn đề có tính phương pháp luận trong lý luận chính trị vào thực tiễn công tác của mình.

Thứ ba, đội ngũ người dạy và những người học cần thấu hiểu và thực hiện tốt sứ mệnh, bổn phận, trách nhiệm của mình, không ngừng rèn luyện đạo đức, nâng cao trình độ chuyên môn, rèn giũa những kỹ năng, thái độ cần thiết để dạy tốt, học tốt cao cấp lý luận chính trị và để vận dụng thành công lý luận chính trị trong suốt cả sự nghiệp của mình.

Thứ tư, người dạy và người học đều cần rèn giũa để có một hệ thống phương pháp khoa học, hiện đại, phù hợp nhằm dạy tốt và học tốt cao cấp lý luận chính trị theo

đường lối của Đảng và đáp ứng đòi hỏi của thực tiễn sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đặc biệt là người học cần tẩy trừ động cơ học tập không đúng, vì có động cơ, thái độ học tập đúng thì mới có thể học tốt và vận dụng thành công lý luận chính trị.

Thứ năm, đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý đào tạo cần nắm chắc tổng thể các vấn đề mà cuốn sách này đề cập. Cần đổi mới công tác quản lý quá trình dạy và học theo hướng dân chủ và khoa học. Tổ chức thực hiện tốt các quy chế, quy định trong công tác đào tạo cao cấp lý luận chính trị để đảm bảo quản lý có hiệu quả, tức là phục vụ tốt việc dạy tốt và học tốt cao cấp lý luận chính trị.

Thứ sáu, quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm của Đảng ta về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, Học viện Chính trị khu vực I cần tiếp tục bổ sung, hoàn thiện những điều kiện vật chất và tinh thần đảm bảo cho việc dạy tốt và việc học tốt cao cấp lý luận chính trị.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định rõ:

“Thầy dạy tốt, trò học tốt, cung cấp đủ cán bộ cho nông nghiệp, công nghiệp, cho các ngành kinh tế và văn hóa. Đó là nhiệm vụ vẻ vang của các thầy giáo, cô giáo”¹.

Mỗi cán bộ, đảng viên, viên chức, người lao động chúng ta làm tốt chức trách, bổn phận của mình đảm bảo việc dạy tốt và học

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.10, tr.291.

tốt lý luận chính trị theo tư tưởng Hồ Chí Minh và các quan điểm chỉ đạo của Đảng ta, thì Học viện Chính trị khu vực I nhất định có đóng góp thiết thực, hiệu quả trong xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý trung, cao cấp của Đảng, Nhà nước đáp ứng tốt yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa hiện nay.

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
<i>Lời Nhà xuất bản</i>	5
<i>Lời nói đầu</i>	9
I. MỤC ĐÍCH HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ	15
1. Học lý luận chính trị để làm việc	15
2. Học lý luận chính trị để làm người	21
3. Học lý luận chính trị để làm cán bộ	33
4. Học lý luận chính trị để phục vụ Đảng, giai cấp, nhân dân, Tổ quốc và nhân loại	39

II. NỘI DUNG DẠY VÀ HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ	44
1. Dạy và học chủ nghĩa Mác - Lênin	44
2. Dạy và học quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước	51
3. Dạy và học kinh nghiệm cách mạng trong nước và nước ngoài	57
4. Dạy và học đạo đức cách mạng	62
5. Dạy và học kinh nghiệm thực tế do người học mang đến	69
III. YÊU CẦU ĐỐI VỚI NGƯỜI DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ	74
1. Có tầm nhìn và bản lĩnh chính trị	74
2. Có đạo đức cách mạng	81
3. Có năng lực nghiên cứu lý luận chính trị	88

4.	Có phương pháp giảng dạy lý luận chính trị phù hợp, hiện đại, sáng tạo	93
5.	Có nhân cách nhà giáo cao cả và lòng yêu nghề thiết tha	113
IV.	YÊU CẦU ĐỐI VỚI NGƯỜI HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ	120
1.	Có động cơ đúng trong học tập	120
2.	Có thái độ đúng trong học tập	123
3.	Có phương pháp khoa học, tích cực trong học tập	128
4.	Có ý thức tổ chức, kỷ luật tốt trong học tập	135
5.	Cần học tập suốt đời trong xã hội học tập	139
V.	QUẢN LÝ DẠY VÀ HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ	144
1.	Xây dựng nội dung, chương trình	144

2.	Xây dựng kế hoạch giảng dạy và tổ chức học tập	149
3.	Quản lý giảng viên	162
4.	Quản lý học viên	173
5.	Đánh giá kết quả học tập	180
VI.	ĐIỀU KIỆN DẠY VÀ HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ	187
1.	Hệ thống giảng đường, hội trường phục vụ dạy và học	187
2.	Thư viện và tài liệu học tập	190
3.	Ký túc xá, cơ sở vật chất phục vụ văn hóa, thể dục thể thao	195
4.	Môi trường văn hóa Trường Đảng	199
5.	Thực hiện dân chủ, tạo động lực cho việc dạy tốt và học tốt	203
	<i>Kết luận</i>	213

Chịu trách nhiệm xuất bản
Q. GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP
PHẠM CHÍ THÀNH
Chịu trách nhiệm nội dung
PHÓ GIÁM ĐỐC - PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
ThS. PHẠM THỊ THỊNH

Biên tập nội dung: ThS. BÙI THỊ ÁNH HỒNG
NGUYỄN MAI THẢO NHUNG
Trình bày bìa: LÊ HÀ LAN
Chế bản vi tính: NGUYỄN QUỲNH LAN
Sửa bản in: VŨ THỊ THU
Đọc sách mẫu: THẢO NHUNG

In 2.032 cuốn, khổ 10 x 14,5 cm, tại Nhà in Sự Thật.
Số 201 Đường Cầu Diễn, tổ dân phố 15, Phúc Diễn, Bắc Từ Liêm, Hà Nội.
Số đăng ký kế hoạch xuất bản: 3354 -2020 CXBIPH/I-328/CTQG.
Quyết định xuất bản: 5234-QĐ NXBCTQG, ngày 26-8-2020.
Mã số ISBN: 978-604-57-5977-6.
In xong và nộp lưu chiểu tháng 9 năm 2020.